Навчально-виховний комплекс "загальноосвітня школа І-Ш ступеня — дитячий садок" с. Гірники

Розробки занять з факультативного курсу "Основи театрального мистецтва"

1 клас (Частина I)

Підготувала: творча група вчителів початкових класів

ПЕРЕДМОВА

В програмі для середньої загальноосвітньої школи (1-4 класи) зазначено, що відповідно до освітньої галузі "Мова і література" однією з основних змістових ліній предмету є мовленнєва. Вона передбачає формування комунікативних вмінь на рівні користувача мовою як засобом пільтування пільниця вишну.

Програма 1 ключ особлину увату портає на розвиток усного і програма валення учно засоблин потперсию пими лалоги із програма валення учно засоблин потперсию пими лалоги із програма валення година валення пропрування ситуання за гемами, одизькими ва глисокс відпрацовання напічок техніки мовлення, засобів виразності, мовного етиксту. Тому надзвичайно доцільним є використання годин варіативної частини для вивчення факультативного курсу "Основи театрального мистецтва" згідно авторської програми вчителя-методиста М.І Кальчук. Реалізація вимог програми допоможе оволодіти в початковій школі засобами передачі змісту через інтонацію, силу голосу, темп, міміку, жестикуляцію, рухи.

Використання елементів театральної педагогіки сприяє створенню на уроці ситуації успіху, яка викликає у школярів позитивні емоції, задоволення від навчання. Театралізована подача програмового матеріалу урганомацітноє урок, робить його цікавим і захоняюючим, розвика процес уписування оскільки вносить у шього імпроятання, развика увру сманиції туттеність, дає заюту визвити пиренств.

Уданому політніку політі разграду і політи дан першого паку III запатні парвані может бути при проведенні при проведенні парва факультативня пер і провід запатня розроблені в дещо парва відновідно до

Тема: Подорож до Палацу казок. Зміст і завдання уроків.

Мета: Залучити дітей до занять за програмою факультативного курсу " Основи театрального мистецтва ". Ознайомити із змістом і завданнями цього курсу. Зацікавити вивченням найпопулярнішого фольклорного жанру - казки. Розвивати інтерес до занять в школі. Вчити правильно вітатися. Створити умови для засвоєння навичок культурної поведінки.

Обладнання: опорні схеми "Правила вітання ", картки "Почуття в міміці ", опорні картки для запам'ятовування вірша, опорна таблиця "Правила

вітання ", іграшки, казкові герої.

Хід заняття

І. Організація класу

(Заняття розпочинається на ігровому майданчику, діти стоять у колі).

1. Промовляння вірша за вчителем з імітацією рухів (2 рази)

Я всміхаюсь сонечку:

(картка 🌣)

- Здрастуй, золоте!

Я всміхаюсь квіточці -

(картка ⊕)

хай вона цвіте!

Я всміхаюсь дощику:

(картка 👼)

Лийся мов з відра!

Друзям усміхаюся -

(картка 🕴 🕴 🖠)

Зичу їм добра. Чого ми бажаємо друзям?

2. Вправа "Комплімент".

(Діти стали в пари)

Станьте в пари, візьміться за руки, і скажіть один одному добре слово:

побажайте чогось.

похваліть за щось,

подякуйте,

а, можливо, поспівчувайте один одному.

(Діти говорять)

Я думаю, що від цих слів ви станете радіснішими, ніжнішими і щирішими.

3. Повторне промовляння вірша "Я всміхаюсь... " з більшим вираженням емоцій.

II. Артикуляційно-емоційні вправи

- До кого віталися?
- Яку картку (з серій "Почуття в міміці ") візьмете, для визначення настрою вивченого вірша?
- 1. Робота з картками почуттів:

веселий,

сумний,

сердитий,

спокійний.

надзвичайно сумний.

Спробуйте привітатися відповідно до картки.

(Спроби дітей)

- Яке привітання найбільше подобається?
- Молодці! Сонечко на своїх промінцях спустило вам правила вітання.
- 2. Розгляд таблиці 1
  - весело,
  - (о голосно,

А хто вміє читати – навчить своїх товаришів, якими ж словами можна вітатися.

- 3. Робота над схемою:
- а) 🕴, 🎹 (дорослим, дорослим і дітям)
  - > здрастуйте,
  - доброго дня,
  - доброго вечора,
  - доброго ранку.
- б) † (дітям)
- > привіт,
- > здрастуй.

(Несподівано входить вихователь дитячого садка)

Bux.: Валентина Василівна, доброго дня. До вас гості.

Вч.: Та це ж іграшки, казкові герої з дитячого садка!

<u>Вих.:</u> Так. Вони почули, як їхні колишні друзі навчилися гарно вітатися. Тож і їм захотілося привітатися з дітьми до когось.

Вч.: Добре.(Розсаджує іграшки на підвищенні).

Діти! Давайте привітаємося до сонечка разом

- з Півником (які звуки промовляє півник?).

(Голосно). Куку-рі-ку! Здрастуй, сонечко!

- з Котиком

(ніжно, протяжно). Мяу-мяу! Добрий день, дощику!

- з Вороною

(різко, картавлячи). Кар-р-р! (3 рази). Пр-р-ривіт, дітвор-ра!

- з Лисичкою

(улесливо). Доброго ранку, вам школярі!

з Собачкою

(серйозно, рвучко). Гав-гав-гав! Доб-рий-день-вам, люди!

- з Левеням

(рикаючи). Р-р-р, р-р-р. Добр-р-р-рого, вечор-р-ра!

Молодці, і діти, і казкові герої! Надіюся, що в любу пору дня і для людей різного віку ви знайдете слово – привітання. Тож пригадайте, як привітаєтеся:

- з дорослими,

- з дітьми, однолітками,

з дітьми, однолітками,з дорослими і дітьми,

колективна відповідь

з групою дорослих.

III. Підготовча робота до сприйняття казкової вистиви.

- Діти, а чи хотіли б ви, щоб ці іграшки ожили і гралися разом з вами?
- Чи можливе таке диво?
- 1. Поява Феї. (співає на мотив пісні Слова Ю. Рогози, музика Ю. Шевченка "Зорастуй, Новий рік")

В чудеса не вірять діти

Бо відомо всім давно,

Що чудес ніде не стріти

Крім казок і крім кіно.

Але раптом так буває

Чудо в гості завітає

I повірим в чудо ми

Вранці, вдень, серед зими

Дивина, дивина, чудо –

2 рази

Чудо, дивина.

- Добрий день, мої малята! Не вірите в чудеса?
- А де ж можна зустріти живі іграшки, живі казкові герої? (відповіді дітей) Молодці! У казках, кіно, мультфільмах. Та Я Фея. І для мене все можливо! Чудо здійсниться! Я проведу вас у царство чарівної школи. А ця школа не проста, адже там навчаються справжні живі казкові герої. І казковим героям так, як і вам, треба вчитися, щоб бути мудрими, розумними, винахідливими; щоб вміти боронити добро і перемагати зло.
- Хочете потрапити в чарівну школу? Закрийте очі (тасминче). Раз дин три, казкові герої з'явіться сюди!

(Музична заставка)

(на майданчик вибігають учасники вистави "Запяття в катковій школі ".)

IV. Казкова вистава

Ведмідь: В казковому царстві,

В шкільнім государстві Звірів є багато Нічого й казати,

Вовк: То сірі, то руденькі,

То чорні, то кудпаті Великі і маленькі, Плямисті і строкаті.

Півень: От так діла! У нас сьогодні буде урок для дітей! Ви підготувалися?

Кіт: Звичайно! Треба буде все про себе розповідати, всі секрети відкривати!

<u>Лиска 1:</u> Усе про себе? А не хочеться розказувати, бо ж поведінка у мене – не найкраща!

Лиска 2: І чого ти переживаєш? Ми лисички – хитрі. Якось виплутаємось!

Коза-дереза: А я все про себе розкажу, чого мені боятися?

Рак-неборак: І я все розповім. Бо ж діти про мене ще не все знають!!!

Зайці: - Ой-йо-йой! А нам, що робити?

- Ай-я-яй! Як поступити?
- Може сховатися, може втекти?

(Зайчата намагаються втекти. Заходить вчитель-лісовичок).

Лісовичок: Зайчата?! А ви куди?

(Зайчата сідають).

Добрий день, малята, дорогі звірята.

Вчитель я - Лісовичок, починаємо урок!

Усі ви загадкові,

Усі такі чудові!

Та діти знати до пуття

Хочуть про ваше життя.

Хто ж буде відповідати?

Лиска 1: Я хочу почати!

Я лисичка, я сестричка. Я руденька, чепурненька. І розумна, і хитрюща! І шубка на мені – блискуча.

Лиска 2: А який гарний у мене хвіст! Не хвіст, а мрія.

Ні в казці сказати, ні пером описати!

Лісовичок: Добре лисички підготувались, на відмінно постарались.

Зайці (у формі діалогу):

- От і викрутились, рудо хвості!
- А ми все життя тремтимо переляку.
- I ми навіть хатки своєї не маємо, бо ж хіба дадуть в ній жити? Пам'ятаєте казку, як Лиска мене з хатки вигнала і ніхто не зміг мене захистити.
- Так і бігаємо все життя ...

<u>Фея:</u> Не бійтесь маленькі, Не бійтесь сіренькі. Не тремтіть, не лякайтесь, Ось нате, пригощайтесь! (Дає морквину).

Котики: Мяу! А нам би сметанки!!! Мяу!

Фея: О, які забаганки?
Ви з гостями привітайтесь,
А тоді – пригошайтесь!

<u>Котики:</u> Ми хочемо привітати дітлахів з великим святом. Вас школяриками звуть, тож щасливо, в добру путь! Мяу, мяу, мяу.

<u>Фея:</u> Дякуємо, пестунчики, Дякуємо, ласунчики, Забирайте цю сметанку, Пригощайтеся до ранку! (Дає сметанку).

Півник: Ку-ку-рі-ку!

А я Петя-півничок Золотий гребінчичок. Дуже рано я встаю, Вас до школи піднімаю. Зичу щастя на віку, Всім кричу – Кукуріку!

Фея: Півнику – співунець, Золотий гребінець. Ось тобі зернинки, Сонечка краплинки. (Дає зерно).

(Діти і герої вистави танцюють " Танець маленьких вутят "). Після танцю казкові герої швидко відбігають зі словами:

- До побачення, малята, чекаємо вас у гості! (Діти залишаються на майданчику.)

Вчитель:

Я знаю, ви ще сумуєте за дитсадком, за іграшками, за казками. Та ви вже школярики! І дорога ваша лежить у країну Знань. Проте, щотижня найбільш

старанні, виховані, веселі, беручкі діти матимуть змогу потрапити в світ казки - у Палац казок.

Фея: Я - господиня Палацу казок.

Бачу, ви старанно сьогодні працювали, танцювали, веселились і учились. Тому, запрошую вас у Палац казок.

(Музична заставка)

(Діти прямують у "Палац казок".)

V. Вхід у "Палац казок"

(Класна кімната оформлена декораціями з відомих казок. На стінах ілюстрації до казок. Перед дошкою ширма. На полиці – маски. В куточку відпочинку – костюми відомих казкових героїв).

- 1. Загальний огляд "Палацу". (Діти сідають за парти).
- 2. Зустріч з жителем палацу.

Фея: Вас вітають жителі "Палацу".

А хто вони - відгадайте.

Із-за ширми почергово виходять учні в костюмах казкових героїв.

1. Мальвіна: Хоч я дівчинка маленька

Та вже знаю, що гарненька, У Палаці вас вітаю І удачі всім бажаю. Я подружка Буратіно, А зовуть мене ... (Мальвіна)

2. Івасик Телесик:

Виріс я, малий хлопчина Із маленького поліна, У печі Зміючку спік, Сам на дерево утік.

3.Колобок:

Я по засіку метений, Я з борошна спечений, Я від баби втік, Я від діда втік, А від вас я не тікаю Серед діток – друзів шукаю.

4. Червона шапочка:

Дівчатко симпатичне, - Шовковий фартушок, Провідати бабусю Іду через лісок. В корзиночці новенькій Несу я пиріжок, Бабусі в подарунок Нарву я квіточок.

5.Котигорошко:

3'їла мати горошину, Народила згодом сина. Виріс, як з води хлопчина, Захищать пішов родину. Бився з змієм булавою, Врятував братів з сестрою. Дам подумать тільки трошки, Як я звусь ... (Котигорошко)

6.Ріпка:

На городі, що за черга? Дід і Баба тут стоять, Тягнуть мене перед себе І не витягнуть ніяк. Хто я, швидко упізнайте, Ім'я моє відгадайте.

Фея: Ось і познайомились.

<u>Всі казкові герої</u>: Раді бачити вас у Палаці казок. Чекатимо вас щотижня. Вчитель:

Ось і потрапили ви, діти, у чарівний "Палац казок ". Тут, щотижня, ви зможете зустрічатися з Королевою казок. Матимете можливість слухати казочки, читати (як навчитесь), зустрічатися з казковими героями, спілкуватися з ними. А що найбільш цікаво — будете вчитись самі бути чарівниками, тобто перетворюватиметесь в казкових героїв. Тут у вас проходитимуть заняття факультативного курсу "Основи театрального мистецтва ". Відвідуючи ці заняття, ви дізнаєтеся багато нового про казку, вчитиметесь самі складати казочку, виготовлятимете костюми для казкових героїв. Вас чекає багато цікавої роботи.

УІ Підсумок уроку

Фея: - Чи сподобалося вам заняття?

- Що найбільше запам'яталося?
- Який герой для тебе найкращий?

Ну що ж. До побачення. Чекаю вас через тиждень.

Тема: Поняття про казку, як жанр фольклору. Типи казок.

Мета: Підтримувати інтерес дітей до казки. На практичному рівні ознайомити із жанрами усної народної творчості, різними типами казок. Звернути увагу на особливості казки, як жанру фольклору. Створити умови для розуміння основних ознак казки. Розвивати бажання висловлювати власну думку, дотримуватися правил культури поведінки у міжособистісних відносинах.

Обладнання: Демонстраційні матеріали. Казкові герої. Видавництво "Ранок " 2005 р. Наочні посібники.

Хід заняття

І.Організація класу:

(На перерві діти гуляють на шкільному майданчику. Після дзвінка вчитель зустрічає їх біля зачиненого класу. Двері відкрити не можна. На дверях діти помічають лист, який адресовано учням 1-Б класу. Знімають, роздивляються. Якщо є діти які вміють читати — вони читають кому цей лист. Вчитель повідомляє, що діти отримали якесь повідомлення, питає хто має право його відкрити. Якщо діти називають вчителя, то він відмовляється, пояснюючи, що чужі листи ніхто не має права відкривати. Хтось з дітей відкриває лист і дістає його. Розглядають. Вчитель чекає, коли діти попросять прочитати і пояснює, що чужі листи можна читати лише з дозволу тих, кому він адресований).

1. Читання листа (написаний різнобарвними олівцями, прикрашений малюнками, орнаментом)

Любі друзі, здрастуйте!

Вас вітає Фея — господиня Палацу казок. Я обіцяла мудрим, веселим, сміливим, мрійливим, слухняним, добрим діткам дозволити щотижня відвідувати Палац казок. Свою обіцянку я виконую. Проте, не всім діткам вдалося бути такими, якими я хотіла їх бачити: дехто плакав, дехто не завжди був слухняним, дехто сумував. Тому двері вашого класу, який я за допомогою чар перетворила у Палац казок, закриті. Виправте свої помилки: старанно і швидко виконайте мої завдання.

У мене багато справ. Тому знайомство з Палацом казок доручаю вашій вчительці.

До побачення. Будьте мудрими!

И.Мовленнєво-артикуляційна розминка

Завдання 1

Розкажіть як: шумить вітерець у лісі (ш-ш-ш),

летить жук (ж-ж-ж), співає комарик (з-з-з), бринить бджілка (дж-дж-дж), фиркає їжачок (ф-ф-ф).

Завдання 2

Доповнюйте вірш, що читає вчитель, імітуючи голос тварин. Гуси стали гелготать

I по гусячи кричать: (га-га-га...). Кошенята замурчали (мяу-мяу-мяу...). Горобці зацвірінчали (цвірінь-цвірінь...). Жабенята квакають (ква-ква-ква...). Каченята крякають (кря-кря-кря...).

К. Чуковський

А школярики кмітливі

У Палац ідуть щасливі.

2. (Діти відкривають двері, заходять в клас, який оформлений так, як на попередньому уроці. Вчитель дозволяє сісти і дивується, що нікого не має. На дошці прикріплені телеграми. Вчитель звертає на них дитячу увагу. Каже, що немає підписів тих, хто посилав. Читає.)

Завдання 3

Відгадати від кого телеграми.

Телеграма 1

Дуже засмучена. Мишка розбила моє яєчко.
 Прийти не можу.

(Курочка ряба)

Телеграма 2

- Прибути не можу. З'їв семеро козенят. Болить живіт. (Вовк)

Телеграма 3

- Прийти не можемо. Ніяк не витягнемо ріпку.

(Дід, баба, внучка...)

Телеграма 4

- Я засмучений. Рогата коза вигнала мене з хатки.

(Зайчик)

(Вчитель під час відгадування героїв вивішує їхні "портрети", а під ними слова:)

Для діток ми казку сюди запросили,

Щоб не сумувати і слухать разом.

А казка у залі десь там заблудилась,

Тож ви пошукайте бабусю гуртом!

(Декілька дітей виходять, шукають, і із-за завіси виводять бабусю-казку).

<u>Казка:</u> До вас я прийшла з далеких країв. Ви всі напевне, мене добре знаєте. Я часто прихожу до вас перед сном, щоб ви спокійно спали, щоб на вашому обличчі не зникала посмішка. Ось вам моя чарівна скринька. Виконаєте завдання, тоді покличете мене. Згода?

III. Актуалізація знань про жанри усної народної творчості

(Із музичної скриньки діти виймають завдання, вчитель читає, діти виконують. При потребі вчитель допомагає).

Завдання 1

Проспівайте дитячу пісеньку.

Завдання 2

Розкажіть лічилку.

Завдання 3

Розкажіть скоромовку.

Завдання 4

Розкажіть вірш.

Завдання 5

Розкажіть закличку до сонечка чи дощику.

Завдання 6

Пригадайте, які казки чули.

Можливі варіанти

Пісня:

- Жили у бабусі Два веселих гусі. Один сірий, другий білий, Два веселих гусі. - Чобітки веселі в мене Як піду гуляти. Чобітки тупотять Хочуть танцювати.

Лічилка:

- Еники-беники, їли вареники, Еники-беники, квас Вийшов жмуритись Тарас.
- Котилася торба з високого горба, А в тій торбі хліб, паляниця Кому доведеться, той буде жмуриться.

Скоромовка:

- Сів Сень на пень, просидів цілий день.
- Бабин біб розцвів у дощ Буде бабі біб у борщ.

Закличка:

Вийди, вийди сонечко, На дідове полечко, На бабине зіллячко, На наше подвір'ячко. Іди, іди дощику, Зварим тобі борщику, Зварим тобі каші Лий на поле наше! Вірші і казки: (ті, що вивчали у дитсадку).

Вчитель: Ну все. Молодці! Виконали всі завдання бабусі-Казки. Тож покличемо її. Діти з вчителем:

Заходь, Казочко, до нас

Ждем в Палаці ми тебе давно.

Нам про себе розкажи спочатку,

I порозважайся з нами заодно.

3 рази, для заучування напам'ять

3. Поняття про усну народну творчість

Казочка: Іду-іду! Молодці! І пісні знаєте, і лічилки, і скоромовки, і заклички, і вірші, і казки! А чи знаєте звідки вони беруться? Хто творець лічилок, скоромовок, закличок, казок, пісень?

(Можливі відповіді дітей)

Бесіла:

<u>Казка:</u> Хто вчив <u>вас</u>, діток, пісень, казок, лічилок?

(вивішується зображення дитини)

Діти: Мама, тато, дідусь, бабуся, сестричка, братик, вихователь, вчитель.

(вивішуються зображення названих осіб)

Казка: А звідки вони знають все чого вас вчать? Діти: (Можлива відповідь: з книжок, з телевізора)

(зображення книжки, телевізора)

Казка: А хто пише книжку, розповідає по телевізору?

Діти: (Можлива відповідь: люди)

Схема:

Казка: А люди, це народ. І він створює для вас лічилки, скоромовки, пісні, заклички, казки. І розказує один одному, тобто передає з уст в уста теж народ. Все, що створює народ називається усна народна творчість, або фольклор. (повтор 2-3 рази)

І мене, Казку, теж створив народ. Отже, ви діти, всі свої знання отримуєте від народу.

<u>Вчитель:</u> Казка, діти, це розповідь народу про якісь події з участю справжніх і вигаданих істот, фантастичних сил. Бабуся-Казка підготувала для нас фотовиставку казкових істот. Ідемо, познайомимося з ними.

4.Розгляд ілюстрацій казкових героїв (із папки "Демонстраційні матеріали").

IV.Розподіл казок на типи:

- а) казки про тварин,
- б) чарівні,
- в) про життя людей (соціально-побутові)
- 1. Розповідь вчителя:

У бабусі-Казки ε три внучки-казкарки. Кожна з них любить різні казки. Інколи вони сваряться між собою, бо не знають кому, про яких героїв розповідати казки. Тож давайте допоможемо їм жити у мирі і злагоді.

Перша внучка любить розповідати казки про тварин. Це казки, де звірі починають говорити, думати, поводитися як люди.

- Яких героїв ви пропонуєте для неї?

(Вовк, Журавель, Заєць, Кіт, Лисичка, Півник...)

Друга внучка любить розповідати казки:

- де відбуваються чарівні перетворення (гарбуз стає каретою, стрічка перетворюється на річку, калоші змінюються на золоті туфельки);
- де ε чудесні предмети (летючі кораблі, скатерка самобранка, чарівні килими, чоботи скороходи);
- де ставлять непосильні завдання (побудувати за 1 ніч палац, чи міст; посіяти зерно і за ніч зібрати врожай; принести живої чи мертвої води).

Герої її казок мають надприродну силу: вони можуть до неба підкидати булаву, битися зі зміями, виривати дерева з коренем, руйнувати гори.

- Про яких героїв ви порадите розповідати другій внучці?

(Баба Яга, Лісовик, Вернигора, Двоголові собаки, Івасик-Телесик, кривенька качечка).

Третя внучка знайомить нас з казками про життя людей. Головні герої там люди. В її казках у добрих героїв багато мудрості, розуму, кмітливості.

- Яких героїв віддасте третій внучці?

(Дівчинка, хлопчик, баба, дід, Червона Шапочка...).

Молодці! Ви правильно визначили героїв, що відносяться до різних типів казок.

V.Закріплення вивченого

- 1. Розподіл героїв, відповідно типу казок.
- До якої ж доньки відправите таких героїв як Вернидуб, багач, бідняк, мишка, ледача дівчина, людоїд, Кащик?
- 2. Робота з ілюстративним матеріалом
- Тож давайте пройдемо в картинну галерею (це місце, де зберігаються різні картини), розглянемо ілюстрації, визначимо, як називається казка і яка вона: чарівна, про тварин чи про людей?

VI.Підсумок уроку

<u>Казка:</u> Молодці діти. Ви гарно попрацювали. Тепер між моїми внучками буде мир. Адже ви допомогли їм розібратися якій з них, яку казочку розповідати, яких героїв для себе вибирати.

Отже, запрошую вас знову у Палац казок. Надіюся, що ми ще з вами поведемо мову про мене, про Казочку. І, хто знає, можливо хтось із вас колись навчиться складати, розповідати казочки і стане моєю помічницею. Нашій сьогоднішній казочці кінець, а хто слухав – Молодець!

Тема: Казкові прикмети: наявність вимислу, традиційні зачин і кінцівка, повтор, перемога добра над злом.

Мета: Повторити інформацію про типи казок. Ознайомити з традиційними казковими прикметами: зачин, кінцівка, вимисел, повтор. вчити використовувати здобуті знання і вміння у власному мовленні. формувати розуміння того, що в казках, добро перемагає зло.

Обладнання: збірка казок, казки розмальовки, опорні схеми, музичний запис, лялька Буратіно, "портрети" внучок бабусі-Казки, "подарунки" казкових героїв, лист.

Хід заняття.

І. Організація класу:

Ось і дзвоник задзвенів Для маленьких школярів Він покликав на урок У чарівний світ казок.

Сьогодні для нас Палац казок – вільний. Та у Феї та бабусі-Казки багато клопоту.

Навіть внучки бабусі-Казки, які дуже хотіли з вами зустрітися, змушенні іти працювати. Адже їм треба:

- > діток маленьких заколисати, казочку їм проказати;
- > в дитячі садочки поспішати, там малечу розважати;
- вчитися чарувати та чаклувати, щоб вміти себе захищати і іншим допомагати;
- ➤ слідкувати за збереженням чарівних предметів (чобітскороходів, літаючих килимів, торбинок-волосянок, ступи, мітли і т.д.);
- слідкувати щоб добро і справедливість перемагали, а зло пропадало.

I багато інших справ у господарів цього Палацу.

Та про нас вони не забули. Фея залишила нам завдання на урок, бабуся – портрети внучок, а внучки – пакуночки та подаруночки (все лежить на столі вчителя).

II Ознайомлення із завданнями заняття:

Давайте почитаємо завдання Феї:

- послухайте казочки, запам'ятайте, як починаються і як закінчуються вони;
- визначте хто в казках перемагає;
- зверніть увагу на повтори у казках і видумку;
- будьте уважними, активними, слухняними, сміливими.

III Актуалізація знань про типи казок і їх особливості

1. Бесіла

Вчитель почергово вивішує портрети внучок-казкарок, діти пригадують назви і особливості кожного виду казок. Дають відповідь на

питання про що любить розповідати кожна внучка. Портрети зроблені в техніці аплікації.

Портрет 1. (Зроблено на летючому килимі)

Дівчина, із-за неї виглядає триголовий змій, з однієї сторони баба Яга з ступою і мітлою, з другої сторони — три богатирі (За картиною В.Васнецова "Богатирі") В одній руці — чарівна паличка, на другі — сидить жар-птиця, біля ніг чоботи-скороходи, лук, стріли.

Портрет 2.

Дівчина, на руках в неї птахи, біля ніг туляться звірі, з кишені виглядають жабка та мишка, на волоссі сидять бджілка, метелик, муха, на плечі – рак.

Портрет 3.

Дівчина зображена на фоні людей: дід, баба, багач, бідняк, панночка, убога дівчина

2. Перегляд дарунків.

Визначити назву казки, її героїв, тип. Хто залишив дарунок.

- Пакунок:
  - яйце "Курочка Ряба"
  - мішок з борошном "Колосок"
  - рукавичка "Рукавичка"
  - тарілка і глечик "Лисичка і Журавель"
- Казки розмальовки: (підібрано так, щоб чітко було видно тип казки)
- Лист: (Хто його залишив?) Любі діти, я полетіла на казковий ярмарок з бабою Ягою і змієм Гориничем. Хочу купити торбинку-дротянку, торбинку-волосянку, чарівну паличку, чоботи-скороходи, літаючий килим.
- Збірка казок: : (Діти послухайте уривки з қазоқ і дізнаєтесь хто залишив цю збірку?)
  - Казка 1. Було собі два брати: один багатий, другніі бідний. Багатий і жінку взяв багату і ще збагатився, а бідний на бідній оженився і так став бідувати, що і сказати не можна...

"Два брати"

- Казка 2. Були собі дід і баба та мали собі дочку, Ото чи довго пожила баба, чи ні — чус смерть прийшла. А як умирала то своєму чоловікові казала:
  - Як умру, чоловіче, а ти будеш женитися, то гляди не бери тої вдови, що біля нас з дитиною живе. Нашій дитині вона не буду матір'ю...

"Дідова і бабина дочка"

Казка 3. Жив собі чоловік і жінка і була в них пара волів, а в сусідів віз. От як прийде неділя або свято, то бере хто-небудь волів і воза, та й їде куди треба, а на другу неділю — другий бере. Так і поділились...

"Калиточка"

<u>IV Відпочинок</u> (хтось стукає, вчитель заносить дерев'яну ляльку "Буратіно")

1. Гра "Що це таке?"

2. Фізкультхвилинка (показуючи на голівку — виконують вправи для голови, на ручки — вправи для рук, на ніжки — вправи для ніг, на очі — вправи для очей, на носик — малюють своїм носиком в повітрі квітку, кружечок, сонечко.

V Аналіз будови казки.

Вчитель: Ви розглянули будову нашого гостя. Сьогодні ми дізнаємося з яких частин складається казка. Як будь-яка істота не може жити без голови, так і казки немає без початку.

1. Заучування декількох початків казок

- Жили собі...
- За високими горами, за далекими лісами, за глибокими морями...(на дошці опорна схема для запам'ятовування в техніці аплікації: гори, ліс, море)
- В тридев'ятому царстві, в тридесятому государстві жили собі... (на дошці аплікація два зображення старовинних замкових містечок)
- Колись було не так, як тепер. Колись усякі дива робилися на світі. Розкажу вам про...
- Це було тоді, коли раки уміли свистіти. Жили собі...

2. Робота в групах

Скласти початок казочки використовуючи подані початки і імена казкових героїв (малюнки із зображеннями казкових героїв роздаємо по групах).

група	3 група
аба і внучка	Двоє мишенят
Сар-птиця	Хлопчик-
ар і царівна	невидимка
ептун – володар	Баба Яга і Кащик
орів	Цар підземелля Ох
	група аба і внучка Гар-птиця Гар і царівна Гептун— володар орів

(Почергова, погрупова, колективна відповідь дітей)

Вчитель: От ви і навчилися складати початок (зачин) казки. Далі у будьякій казці розповідається про події, які відбуваються з головними героями. А події ці фантастичні, чудесні, незвичайні, вигадані. Придумувати події ви будете вчитись після того, коли познайомитеся з багатьма казками, коли навчитесь мріяти і фантазувати.

Ну і, звичайно, будь-яка казка має кінцівку (кінець). Кінець казки показує, чим закінчуються всі події і пригоди.

- 3. Заучування кінцівок
  - Стали вони жити і поживати та добра наживати.
  - Ось і казочці кінець, а хто слухав молодець!
  - Вам казка, а мені бублики в'язка!
  - І я там був, мед-пиво пив, по вусах текло, а в рот не попадало.
  - А незабаром вони одружилися і жили щасливо до самої смерті.

VI. Робота над виявленням повторів і видумки.

- 1. Гра "Правда і видумка" (з опорою на ілюстрації казок)
  - "Рукавичка "
    - дід загубив рукавичку;
    - в рукавичці помістилось шестеро звірят.
  - "Колосок"
    - Півник пече пиріжки;
    - Півник знайшов колосок.
  - "Курочка Ряба"
    - Курочка знесла яєчко;
    - Курочка знесла золоте яєчко.
  - "Колобок"
    - баба спекла колобка;
    - Колобок втік з дому.

Висновок: в казці поєднується правда і вимисел.

- 2. <u>Виявлення повторів у казках в процесі інсценізації уривків з відомих</u> казок
  - "Ріпка"

Взяв дід ріпку за чуб, Баба діда за сорочку, Внучка бабу за торочку,

тягнуть руками, упираються ногами, промучились увесь день, а ріпка сидить як пень.

"Колобок"

Я по засіку метений, Я із борошна спечений, Я від баби втік, Я від діда втік

То й від тебе утечу

• "Рукавичка"

А хто-хто у цій хатці живе?

- Мишка-шкряботушка, Жабка-скрекотушка...

Вчитель:

Вдалося інсценізувати ці уривки? А знаєте чому? Бо тут зустрічалися слова, які часто повторюються. І через те, що у казках багато повторів – вони легко запам'ятовуються.

VII. Перемога добра над злом

1. Бесіда на основі відомих для дітей казок.

VIII. Підсумок заняття

Сьогодні ми з вами постаралися побільше дізнатися про казочку, ознайомилися з її будовою, вчили напам'ять початки і кінцівки, інсценізували повтори, шукали правду і видумку в казці.

Ви виконали завдання Феї. В подарунок від неї вам цікава пісенька. (музичний запис пісні "Казка" співається на мотив пісні "Усмішка"). Ця пісня стане символом наших наступних занять.

Коли тяжко робиться тобі, Коли сум тебе огорне без причини, В гості Казку запроси тоді І журба твоя розтане за хвилину.

Приспів: У казок свої дива, у казок свої права, Сонце сходить уночі, а місяць рано.

Як усядеться на трон, сам царевич Лоскотон, Засмісться і царівна Несміяна.

Захихоче хитрий колобок, Дід із бабою об землю вдарять лихом, Зарегоче навіть хижий вовк

Зарегоче навіть хижий вовк, Наче зроду він удався дурносміхом

Приспів:

У казок свої дива, у казок свої права, Сонце сходить уночі, а місяць рано. Королева Снігова, вже од сміху ледь жива: - Ой, держіть мене, держіть, бо я розтану.

Випав зуб од сміху у Слона, Пересмикуються голови у Змія, Лише казка - Фея чарівна Розбудити й роздобріти так зуміє.

Приспів:

У казок свої дива, у казок свої права, Сонце сходить уночі, а місяць рано. То ж усі ми від душі, на снігу і на дощі Сміймось хором і журба тоді розтане. Тема: Зустріч з героями казки "Колобок"

Мета: Розвивати зв'язне мовлення на основі казки «Колобок». Активізувати словник дитини словами: Колобок, Зайчик-побігайчик, Лисичка-сестричка, Вовчик-братик, Ведмідь-набрід. Відзначити роль праці у житті кожного звіра. Виховувати інтерес, увагу до заняття.

Обладнання: Грамзапис, опорні слова, маски звірів, ілюстрації до казки.

Хід уроку

I. Організаційний момент II. Підготовча частина.

1. Чистомовка

Ок-ок-ок - продзвенів дзвінок.

Ас-ас-ас – зараз заняття у нас.

Сі-сі-сі – сіли тихо всі.

Аз-аз-аз - розпочнемо враз.

- 2. Мовна розминка
- Фонетична зарядка
- Як стрибає зайчик?
- Яка хитра лисичка?
- Як вовк скрадається до здобичі?
- Як ходить ведмідь?

III Нова тема

1. Бесіда вчителя

Яких звірят ми згадували? Де їх найчастіше можна зустріти ? (в казці) Любите ви казки?

Поряд з колисковими у життя кожної людини з раннього дитинства входить і казка.

Казку хочете послухать?

То всідайтеся зручніше

Ми почнемо скоріше

Не за горами високими, не за лісами дрімучими, а у тридесятому царстві є країна Казкарія. Ви запитаєте, як туди потрапити?

Іти до села Витребеньки.

Що від нас далеченько,

Іти прямо, де велика яма.

Потім із-за рогу

Наприсядки через дорогу,

Потім проповзти трохи на пузі

У тому зеленому лузі,

Де Івась телят пасе.

От і все.

Сядьте, діти, всі будь ласка, Розпочнеться зараз казка. Вона кажуть дуже гарна І цікава і повчальна Хто тихенько сидить Не пустує, не шумить Той найперший зрозуміє, Чого казка нас навчить

2. Повідомлення теми і мети уроку

Сьогодні на занятті «Театральне мистецтво» ви ознайомитесь із українською народною казкою. А дізнаєтесь тоді коли відгадаєте загадку.

Що втекло від баби з дідом – Не сиділо на вікні, А зустрілось із звірятами – Й ну співають для них пісні?

(Колобок)

Це було давним давно Коли ще звірі говорили У купі з птахами жили І між собою не сварились Біля ставочка стояв дім І баба з дідом жили в нім А тепер усі мовчок Казка зветься «Колобок»

- 3. Попередня робота засіка.
- 4. Ознайомлення із змістом казки
- а. Читання казки вчителем;
- б. Розгляд ілюстрацій до казки.
- 5. Розбір змісту казки і вивчення рухів
  - Що спекла баба?
  - Кого зустрів Колобок?
  - Хто із них зустрівся першим на дорозі?
  - Кого зустрів колобок далі?
  - Яку пісеньку співав Колобок?

(Вивчення пісні напам'ять)

6. Хвилинка відпочинку. (Пісенька колобка із рухами)

Як по засіку метений, Яна яйцях спечений Я від діда втік, Я від баби втік, І від тебе утечу Я Колобок, я Колобок Скік з горбочка на горбок

Я і далі покотився Радий, що живий лишився.

- 7. Продовження роботи над казкою.
  - Чи з'їв зайчик Колобка?
  - Яких звіряток зустрів ще колобок?
  - Чим закінчується казка?
- 8. Виділення дійових осіб казки (Автор, дід, баба, Колобок, зайчик, вовк, ведмідь, лисичка)
- 9. Переказування казки дітьми
- 10. Складання характеристики дійових осіб
- 11. Визначення головної думки казки
- 12. Читання слів із вивченими буквами

КОЛОБОК ДІД БАБА

13. Словесне малювання.

IV. Підсумок заняття

- Чи сподобалось вам заняття?
- З якою українською казкою ознайомилось?
- 3 якими казковими героями ви зустрілися?
- Кого ви з героїв схвалюєте, а кого засуджуєте?

Висновок: з Лисички приклад не беріть, вірну дружбу бережіть.

Тема: Рятуємо «Колобка»

«Колобок» - заховався – ігри з персонажем.

Мета: збагатити активний словник учнів, розвивати слух, пам'ять,

спостережливість, увагу; виховувати почуття дружби та взаємодопомоги, бажання читати дитячі книжки.

Обладнання: ілюстрації до казки «Колобок», опорні слова;

Хіл заняття.

І. Організаційний момент.

II. Вступна бесіда.

- В якій чудовій країні ми з вами побували на минулому занятті «Театральне мистецтво»? (Казкарія)

Це дивна країна

Довкола - чудесна

I все там чарівне,

Скрізь – диво – краса

Подумайте, друзі.

Промовте, будь ласка,

Яка це країна?

Згадали? Це ж ...(казка)

III. Нова тема

1. Повідомлення теми і мети уроку

Отже, на попередньому заняті ми з вами ознайомилися з казкою.

- 3 якою казкою ми ознайомилися?
- Чим закінчується казка? (Лисичка з'їла Колобка)
- А ви хочете щоб Лисичка з'їла Колобка? (Ні)

Тому на сьогоднішньому занятті ми будемо рятувати Колобочка від Лисички і спробуємо його заховати від хитрунки, щоб вона його не з'їла.

- Ви згідні? (так)
- 2. Пригадування змісту казки.
- Від кого утік Колобок?
- На чому він лежав?

3 якими звірятами зустрівся Колобок?

А так, як ви не хочете, щоб Лисичка з'їла Колобка, то ми цю казку повинні перебудувати на новий лад. Але нам прийдеться:

Довго, довго по доріжці,

Довго, довго по стежині

Бігать, топать і стрибать.

То напевно, то можливо

Колобочка зможем заховать.

А – а! Бродять там звірі великі й малі.

А – а! Від зайчика Колобочок зміг утекти.

A - a! I від вовчика він заховався.

A - a! I ведмедю він не попався.

А – а! І від лисички хоче втекти Колобок.

Діти, а ми допоможемо Колобкові заховатися від лисички?

А для цього ви повинні виконати завдання. Колобка.

Завлання 1.

Поділити слова на склади:

Ко-ло-бок, Ли-сич-ка.

Завдання 2.

Назвати голосні звуки в словах:

Дід, Баба, Зайчик.

Завдання 3.

Зробити звукову модель слів:

Ведмідь, Лисиця.

Завдання 4.

Побудувати речення за схемою.

(Колобок заховався від Лисички).

Молодці, діти! Ви допомогли Колобкові залишитися з нами.

3. Виконуючи завдання Колобка, ви напевне потомилися. Давайте відпочинемо.

У країні казочок Жив веселий Колобок Разом з ним усі звірята Вишикувались на зарядку Похитали головою, Раз — притупнули ногою, Руки вгору піднесли Трішки ними потрясли. Нахилились вліво вправо, Та цього іще замало Руки вгору. Руки вниз. Раз — присіли, піднялись, Головою похитали, Й працювати знов почали.

- 4. Продовження роботи над казкою.
- а) Визначення дійових осіб казки: Ведучі, Колобок, Зайчик, Вовк, Ведмідь, Лисичка.
  - б) Пригадування рухів персонажів
  - в) Заучування слів дійових осіб
  - г) Робота над розвитком інтонаційних вмінь
  - д) Розвиток проявляти різні емоційні стани.
- 5. Хвилинка відпочинку.

Гра «Відгадай» Хто смачненький і маленький Із віконця скік та скік Втік від діда і від баби До Лисички на язик? Це не Зайчик і не Котик. Не бичок, не сірий вовк. Це веселий, хвалькуватий Невгамовний...

(Колобок)

А я хитра рудувата Не сиджу без діла — Я гусяток пасла. Полювать ходила А тепер мені в неділю Треба відпочити, Свою хатку гарненько Треба прикрасити Відгадайте, хто я?

(Лисичка)

Взимку ляже спати Дід цей волохатий. Лише тоді він встане. Як весна настане

(Ведмідь)

Щоб переконатися, чи врятували ми Колобочка від звірят яких він зустрів на своєму шляху ми проведемо ще одну гру. «Букви розсипались»

Кооклоб, абаб, ідд, квов

Отже Колобок наш врятований. Дуже дякую за допомогу. Просить вас не забувати слів казкових персонажів, щоб на наступному занятті ми змогли інсценізувати цю казочку. Але не забувайте, що казка наша перебудована на новий лал.

I я вам хочу побажати, щоб ніколи Не лишав весь світ казковий. Щоб ми радо зустрічались Й завжди щиро посміхались.

Тема: Інсценізація казки «Колобок»

Мета: Навчати дітей інсценізувати казку; розвивати акторські здібності у дітей;

виховувати дружбу, товаристськість.

Література: Журнал «Розкажіть онуку» №19,2006р.; Методичні посібники.

Скоромовки, прислів'я, приказки, картки з опорними словами.

Хід заняття

І. Організаційний момент

Казок чимало є нас віті І веселих, і сумних, Хіба ми можемо прожити без них? Якби не казка, хто б і знав, Що стільки є чудес на світі. І хто б завісу відкривав у світ, В якому живуть діти. Казок країна чарівна У гості нас вона чека. Отож часу не гайте У подорож рушайте

II. Вступна бесіда вчителя

Над якою казкою ми працювали на попередніх заняттях на попередніх заняттях? («Колобок»)

На сьогоднішньому занятті ми будемо інсценізувати цю казочку. Отож відправляємось з вами в театральну студію. На сцену запрошуємо акторіперсонажів казки «Колобок» А ви дітки будете глядачами.

Уважно дивіться казочку. щоб потім ви могли висловити свої враження від побаченого. Зверніть увагу на зміст казки. Через те, що ви врятували Колобка від звірят. І він залишився живий, тому пропоную стару казку на новий лад.

Хід вистави

Дійові особи:

Ведучі: Мерчук Ірина, Литвинець Владислав

Колобок: Лещук Сергій Зайчик: Терещук Петро Вовк: Палій Микола Ведмідь: Ятчук Анатолій Лисиця: Осіюк Наталія

Дід: Дуда Тарас Баба: Арсенюк Катерина

(Звучить мелодія пісні Колобка. Музика стихає, з'являються ведучі)

1-й ведучий

У хатинці біля граба Жили дід собі і баба І синочка вони мали Колобком його назвали

2-й ведучий

В день, коли осіння вже була погода. Трапилась із ним така пригода Дід

Де це внучок наш подівся? Який сон йому наснився? Бачив, як ішов до хати, Вже, напевно, вклався спати.

Баба

Внучку, внучку, озвися! Та до школи повернися! Знов приніс, напевно, двійку, Або десь устряв у бійку (з'являється Колобок позіхає)

Колобок

Ну, чого розкричались?! 3 друзями ми просто грались!

(Співає і пританцьовує)

Ой як набридло, як набридло До школи кожен день ходити Ой, як вже все мені набридло Читати там, писать, лічить. Ой як набридло, як набридло Як би це тільки хто з вас знав! За що, за що, скажіть, всім дітям Хтось кару отаку наслав?!

(Дід з бабою плачуть) Колобок (сердито)

Не піду я більш до школи І до вас не повернусь ніколи

1-й ведучий

Колобок наш покотися І у лісі опинився Озирнувся, роздивився І з ведмедиком зустрівся

(Входить Ведмідь)

Колобок: Михайле, може, підемо до школи? Ведмідь:

> Ти що? Туди? Ніколи! Кажуть всі, що я ледащо, То навчатись мені нащо? Писать, читати, рахувати....

Краще жуйку продавати Колобок, ти не лови ворон, А купи у мене ось «Дірол»

(Ведмідь протягує Колобкові жуйку, той відмовляється)

Як не хочеш купувати Піду іншим продавати.

(Ведмідь виходить, з'являється Вовк)

Колобок:

Ну-мо, Вовчику-соколе Підемо мерщій до школи

Вовк:

Я до школи не піду, Бо навчатись не люблю! Щось не так - я зразу бац! I зубами клац та клац! Щоб усі мене боялись, Шоб усі мене лякались Менших люблю ображати, Ну, а старших обзивати!

(Вовк виходить. 3-за завіси виглядає Заєць-боягуз)

Колобок: Підеш зайчику до школи?

Заєць

Не піду туди ніколи! І всього там я боюся, Перелякано дивлюся Затряслася кожна жилка Геть усе мене лякає, Певно, кожен про це знає Життя у мене нелегке, Бо серце маю я слабке Нічого не навчуся, Я так всього боюся!

(Заєць ховається. З'являється Лисичка)

1-й ведучий

Далі Колобок рушає Лиску-модницю стрічає

Колобок:

Хто це хвостиком махає I з уроків утікає?

Лисичка

Сиди, не рухайся, навчайся слухайся -Усі мені торочать, Що тебе з'їсти хочу Колобочку! Йди до школи! I не бійся ти ніколи.

(Лисичка виходить Колобок потягується)

Колобок

Крайнім бути теж не хочу, Піду висплюся досхочу

2-й ведучий

Скажіть друзі що робити, Як вас розуму навчити?

Колобок

За школою я скучив І сняться вчителі... Батьків навіщо мучив? Так соромно мені!

(Звертається до всіх дійових осіб)

Ми з вами, любі друзі, З країни майбуття. Після батьків усім нам Продовжувать життя.

1-й ведучий

Отож усе залишмо І дружньо вийдем ми.

2-й ведучий

А у серцях запишемо Що станемо людьми!

Вовк:

Не будемо обманювати!

Заєць:

Боятись!

Лисичка:

Хитрувать!

Всі разом:

Бо дуже всім нам хочеться Дружними зростать!

І-й ведучий

У казці сюрпризів по саму зав'язку, Ми пропонували вам казку. В цій казці ви себе пізнали?

2-й ведучий

Щось не так, ви не лякайтесь А у дружбі пізнавайтесь А тепер усі мовчок Ви дивились «Колобок»

III. Підсумок уроку

- Чи сподобалась вам казка?
- Чим саме сподобалась?
- Гра якого персонажа вам найбільше сподобалась?

- Чого навчила вас ця казка?
- Що цінного для себе ви взяли з цього заняття?

Ось і закінчилось наше свято Залишивши добрий слід в душі На все добре, хлопці і дівчаток! Хай у всьому завжди вам щастить! Тема: В гостях у казки "Рукавичка". Зустріч з персонажами казки.

Мета: продовжувати знайомити дітей з казками про тварин, вчити розуміти зміст казки, висловлювати своє ставлення до героїв, навчати стислого переказу казки;

розвивати мовлення дітей, пам'ять, увагу, логічне мислення, фонематичний слух:

виховувати ввічливість, доброту, дружні взаємини.

Обладнання: декорації студії "1+1", серія ілюстрацій до казки "Рукавичка", грамзапис, малюнки.

Хід уроку

І. Організація класу.

(Дзвенить телефон. Вчитель підходить до нього, розмовляє.)

 Діти, я отримала гарне повідомлення. Нас запрошують на телебачення, а саме, до студії "1+1". Ви любите дивитись телепередачі? А які вам найбільше подобаються? Сьогодні у нас є змога побувати на студії, прийняти участь в телепередачах. Згодні? Заплющіть очі.

(Звучить музична заставка).

- Ось ми і на телебаченні. Запрошую вас до студії. Ведучою буду я, а ви гості студії. Зараз я хочу взяти інтерв'ю у кого-небудь з вас. Хто сміливий? Сідай, будь ласка, біля мене.
- Розкажи про себе: прізвище, ім'я, клас.
- Розкажи про своїх друзів.
- Ким би ти хотів стати? Чому саме?
- А що для цього потрібно робити?
- Бажаю тобі успіхів, хай здійсняться всі твої мрії.

II. Актуалізація опорних знань.

- А тепер студія "1+1" оголошує гру "Пригадай". Думайте і відповідайте!
- 1. Артикуляційні вправи.
- Назвіть голосні звуки.
- Проспівайте ці звуки.
- Які ще, крім голосних, бувають звуки?
- Які бувають приголосні звуки?
- Назвіть тверді приголосні звуки.
- Назвіть м'які приголосні звуки.
- А тепер прокажемо ці звуки парами (твердий м'який).
- Як шумлять дерева? (ш ш ш)
- Який звук чуємо? Що про нього розкажете?
- Як сердиться гусак? (c c c)
- Який звук чуємо? Що про нього розкажете?
- Як злиться собака? (Γ ар р р р)
- Який звук чітко чуємо? Що про нього розкажете?
- 2. Мовна розминка.
- Який останній звук ви чуєте у слові "ведучий"?
- Який третій звук?
- Визначте, скільки складів у слові "телевізор".
- Який склад у ньому наголошений?
- Назвіть слова, що починаються з цієї букви (показую букву "М").

Ш. Оголошення теми заняття.

Вчитель:

Диктор пропонує нам передачу "Новини". Тож послухаємо.

(Учень розповідає про те, що бачили діти на попередньому занятті і повідомляє, що їх чекає сьогодні).

- Діти, вам сподобались новини?
- Складемо речення про головного героя казки, яку бачили на минулому занятті? (про Колобка)
- Скільки слів у цьому реченні? Назвіть їх.
- Дякуємо диктору за гарні новини.

IV. Динамічна пауза.

1. — Пропоную, діти, вам ознайомитись з прогнозом погоди на завтра. Ведучий передачі "Прогноз погоди" підійде до мене.

(Дитина розповідає про погоду на завтрашній день).

— Діти, із завтрашнього дня дуже похолоднішає. З'явиться морозець. Що ж робити? (Тепліше одягатися)

I обов'язково не забути одягнути ..., щоб не змерзли ручки.

Отож, збираймось на прогулянку.

2. Робота в парах. (Див. додаток)

Завдання: знайдіть пару до кожної рукавички. З'єднайте їх лінією. Намагаємося зробити це швиденько, щоб не запізнитися на прогулянку.

- Молодці. На прогулянці будемо уважними і не губимо рукавичок.
- 3. Гра "Оплески". На рахунок "один" діти плескають у долоні, на рахунок "два" у долоні сусіда. (повторити 5-6 разів)

V. Ознайомлення з новим матеріалом.

- 1. Відпочили? А тепер знову в студію. До вашої уваги оголошення.
- "Я була тепла, вовняна. Мене бабуся плела довгими сірими вечорами. А дідусь взяв і загубив". (Говорить дитина).
- Діти, що сталося? Що дідусь загубив? Я не зрозуміла чи можливо не дочула? (Рукавичку)
- А в якій казці це сталося?
- 2. Нас запрошує в гості передача "В гостях у казки" і пропонує ознайомитись із змістом казки "Рукавичка":
  - > читання казки вчителем;
  - ➤ робота над змістом:

Хто обрав собі за житло дідову рукавичку?

А тепер пригадаємо по порядку тваринок, які ховалися в теплій рукавичці.

(Мишка, жабка, зайчик, лиска, вовчик, кабан, ведмідь).

Яке запитання ставив кожен із них?

Повторимо його всі разом.

- > колективний переказ казки за серією ілюстрацій.
- Діти, які ж ці тваринки? Що можна про них сказати? (Дружні, добрі)
- А чому ви так вважаєте? (Діти висловлюють свої думки)
- А ви дружити вмієте? Що значить вміти дружити?

VI. Підсумок уроку.

Хто допоміг дідусеві знайти рукавичку?

- Дідусь вдячний собачці за допомогу. А ми подякуємо студії "1+1" за запрошення на телебачення. Нам було дуже цікаво.
- Діти, а що вам сподобалось найбільше?
- І ще скажу Вам про секрету. Наступного разу ми знову в студії "1+1".

Тема: Перевтілення у персонажів казки "Рукавичка".

Мета: продовжувати формувати вміння дітей логічно, послідовно, правильно висловлювати свої думки;

закріплювати вміння складати речення, визначати кожне слово в реченні, ділити слово на склади, повторити звуковий аналіз слів;

розвивати уяву, мислення, артистичні здібності, уміння перевтілюватися, навички емоційного відображення подій в усному діалогічному і монологічному мовленні:

виховувати доброзичливість, чемність, бажання зробити приємне іншому.

Обладнання: декорації студії "1+1", предметні малюнки, грамзапис, загадки.

Хід уроку

І. Організація класу.

II. Створення установчо-мотиваційного стану.

- Який у вас сьогодні настрій?
- Сядьте зручненько. Усміхніться. Закрийте оченятка.

(Звучить музична заставка)

- Де ж це ми з вами? (Знову на телебаченні)
- Хто ж сьогодні нам дасть своє інтерв'ю?

Будь ласка, підійди до мене. Сідай.

- Розкажи про себе: прізвище, ім'я, клас.
- Розкажи про своїх друзів.
- Ким би ти хотів стати? Чому саме?
- А що для цього потрібно робити?
- Бажаю тобі успіхів, хай здійсняться всі твої мрії.

III. Актуалізація опорних знань.

—Здається, зовсім недавно першокласники вперше переступили поріг школи, а сьогодні вже готові бути учасниками передачі "Розумники і розумниці". Це означає, що за цей короткий час діти дізналися багато нового, мають досягнення у навчанні, вміють розгадувати загадки. Отже, завдання передачі "Розумники і розумниці".

Завданні 1. Відгадай загадки.

Де ж усі сховались звірі? У якій такій квартирі? Дуже тісно – невеличка Ця чудова ... (рукавичка)

Сіреньке, маленьке, А хвостик – як шило. (мишка)

У зеленому жакеті Галасує в очереті. Хоч і плавати мастак, А не риба, і не рак. (жабка) В полі, в лісі навкруги, Скрізь у мене вороги, Часом лізу я у шкоду, Їм капусту по городах. (заєць)

В темнім лісі проживає, Довгий хвіст пухнастий має. Їй на місці не сидиться, А зовуть її ... (лисиця)

Невсипущий, хитрий, сірий, Голоднющий – ікла шкірить. Між кущами пропадає, Пасовиська оглядає. (вовк)

Хвіст крючком, ніс п'ятачком. (кабан)

Влітку медом ласував, До схочу малини мав. А як впав білий сніг, Він поспати трохи ліг. (ведмідь)

Завдання 2. Знайдіть зайве слово. Собачка, мишка, жабка, котик, зайчик, лиска, вовчик, кабан, ведмідь. — Чому слово "котик" зайве?

Завдання 3. Подумай!

- Звук [й] який він?
- Скільки звуків у слові "зайчик"?
- Скільки складів?
- Складіть звукову схему цього слова.
- Складемо речення з цим словом. Спочатку із двох слів, потім із трьох слів, із чотирьох слів.

Завдання 4. Поясни!

— Чому у казці зайчика названо побігайчиком, мишку – шкряботушкою, жабку – скрекотушкою?

Завдання 5. Артикуляційна вправа "Звуконаслідування героїв казки".

IV. Фізкультхвилинка.

— Далі нас чекає дуже цікава передача. Але спочатку відпочинемо. Жабки плавають ось так, Зайчики стрибають. Ми зарядку робим так,

А пташки літають. Вітер дерево колише, Гне його додолу. Ми погладимо травичку, Вийшло все чудово!

V. Нова тема.

- 1. Словникова робота.
- Студія "1+1" продовжує свою роботу. В гості до себе нас запросила передача "Як стати зіркою?".
- Що означають слова "стати зіркою"?
- "Зірка" це людина, яка виділяється своїми здібностями, талантами, майстерністю серед інших людей. Це людина, яку всі знають і всі впізнають. Всі ми співаємо, але тільки того, хто співає найкраще, можна назвати зіркою, всі ми можемо танцювати, але того, хто танцює найкраще, можна назвати зіркою. Той хто вміє майстерно зіграти роль у виставі, у фільмі це теж "зірка".
- 2. Оголошення завдань уроку.
- Ми сьогодні теж будемо готуватися, щоб стати "зірками" під час інсценізації казки "Рукавичка".
- 3. Робота над розвитком акторських здібностей.
- Пригадаємо послідовно тваринок, які знаходили рукавичку.
- Яке питання ставила кожна тваринка?
- а) заучування слів з участю вчителя
- Я проказую слова автора, а ви слова тваринок всі разом. (два рази)
- б) робота над виразністю інтонування
- Як говорить мишка?
- Як говорить жабка?
- Як говорить ведмідь?
- в) розподіл ролей. (За автора дитина, яка добре запам'ятала слова і найкраще орієнтується за змістом казки або вміє читати)
- г) повторення змісту казки в ролях;
- д) удосконалення акторських вмінь (індивідуальна робота з дітьми, які потребують додаткового тренування)

VI. Підсумок заняття.

— Молодці, дітки, ви сьогодні добре працювали. Але уже завершується час нашого перебування в студії "1+1".

Чи ж легко стати "зіркою" (відомою людиною)?

(Думки дітей)

— Щоб досягнути цього треба добре вчитися, багато читати, бути в усьому активним, потрібно над собою багато працювати, вчитися проявляти свої почуття, емоції.

Тема: Інсценізація казки "Рукавичка".

Мета: вчити дітей бачити найкращі прояви елементів акторських здібностей у друзів;

розвивати уяву і фантазію, мислення, артистичні здібності, уміння перевтілюватися;

виховувати доброзичливість, почуття справедливості, любов до мистецтва та літературної народної спадщини.

Обладнання: декорації до казки, маски, "квітка – семицвітна".

Хід уроку

І. Організаційна частина.

II. Читацька розминка.

- З давніх давен прийшли до нас казки. Вони передавалися з вуст у вуста і були доступні великим і малим. Український народ завжди був багатий на талановитих оповідачів. Саме від них залишилися нам тисячі чудових казок.
- Діти, ви любите казки?
- З якими казками ми познайомилися на заняттях?
- А які ще добре пам'ятаєте?
- Тож пригадайте.
- Яких звірів зустрів Колобок у лісі?
- Скільки мешканців було у рукавичці?
- Які тваринки тягли ріпку?
- Скільки козенят було в матері кози?
- Скільки яєць знесла Курочка Ряба?
- Яких звірів злякала Коза Дереза?
- Кому належить глечик з вузькою шийкою?
- Хто мав червону шапочку?

III. Ознайомлення із змістом роботи.

(З'являється Фея (учениця старших класів). В руках вона тримає квітку - семицвітну).

Фея.

За лісами, за морями
Відчиняє сонце брами,
А за брамами отими
Чарівними, золотими
Диво – казка походжає.
Нас гостинно припрошає
До веселої господи.
Де від заходу до сходу
Щастям повняться простори,
Де зникають біль і горе,
Де чарівні жари — птиці
З квітів п'ють нектар — водицю,
Де Телесика гусятко
Мчить додому на крилятках,
Де хитресенька лисичка

Всім дарує небилички,

А розпатлана Яга
Всіх не любить, всіх страха.
Там маленька мишка сіра
Ріпку витягти зуміла,
Мир богатирі пильнують,
Все за зміями полюють.
Диво — диво — дивина —
Це чарівна сторона.
(Л. Кондрацька)

— Шановні діточки! Ви, певне, впізнали мене. Так. Я – Фея. Завітала до вас, щоб дізнатися, як ви навчаєтесь, чи гарно поводитесь, чи любите казки. Якщо це все так, то ми побуваємо сьогодні з вами у чарівному Палаці казок, де зустрінемось із казкою, яку створив український народ. Але спочатку ви мусите виконати завдання квітки – семицвітки.

IV. Казкова вікторина.

- Вибирайте будь яку пелюсточку.
- 1 пелюстка
- Хто до кого промовляв такі слова?
- "Ой, ви, діточки, козеняточка!..." (казка "Вовк і семеро козенят")
- "А прийду, журавлику, прийду, лебедику!" (казка "Лисичка і Журавель")
- 2 пелюстка
- До яких казок підійдуть ці загадки:

Сидить півник на печі, Їсть смачненькі калачі. Тут лисичка прибігає, Мерщій півника хапає. Біжить котик рятувати, В лисиці півника забрати. (Котик і Півник)

Вигнав дід козу із хати, Та пішла вона блукати. В зайця хату відібрала. Всі козу ту виганяли. Рак козуню ущипнув, Зайцю хатку повернув. (Коза – Дереза)

Що втекло від баби з дідом, Не сиділо на вікні, А зустрілось з зайченятком — Й ну співать йому пісні? (Колобок)

3 пелюстка

— Заспівайте пісеньку "Колобка".

4 пелюстка

— Назвати дійових осіб казки "Рукавичка"

5 пелюстка

- Діти, допоможіть розібратися від кого прийшли такі повідомлення.
  - Ніяк не витягнемо ріпку, тому прибути не можемо. (Дід, баба, внучка...)
  - Дорогі гості! Виручайте! Павука злодія зарубайте! (Муха Цокотуха)
  - ▶ Моя риболовля закінчилася погано. Мене побили, а хвіст залишився в ополонці. (Вовк панібрат)
  - Прибути до вас не зміг. Від мене втекли штани. (Бруднуля з казки "Мийдодір" К. Чуковського)

6 пелюстка

— Діти, допоможіть Лисичці знайти свою казку. Пригадайте казки, у яких героїнею ϵ Лисичка.

7 пелюстка

— З якої казки пісенька

Гуси, гуси, гусенята,

Візьміть мене на крилята,

Та понесіть до батечка... (Івасик – Телесик)

— Ну що ж, усі перешкоди позаду. Ви гарно впорались із завданнями квітки – семицвітки. А тепер ми відправимось з вами в Палац казок, де нас чекає цікава зустріч. Вам лише потрібно за допомогою загадки відгадати назву казочки, яку ми подивимось. Готові?

Плету хлівець на четверо овець,

А на п'ятого окремо. (Рукавичка)

(Фея торкається до кожної дитини — учасника чарівною паличкою, одягає шапочку — маску).

V. Інсценізація казки "Рукавичка".

Рукавичка

Дійові особи: мишка, жабка, зайчик, лисичка, вовк, кабан, ведмідь, собачка, автор.

Автор. Ішов дід із собачкою лісом та й загубив рукавичку. От біжить мишка, улізла в рукавичку.

Мишка. Тут я буду жити!

Автор. Коли це жабка плигає та й питає:

Жабка. А хто, хто в рукавичці живе?

Мишка. Мишка-шкряботушка. А ти хто?

Жабка. Жабка-скрекотушка. Пусти й мене!

Мишка. Іди!

Автор. От уже їх двоє. Коли біжить зайчик – побігайчик.

Зайчик. А хто, хто в цій рукавичці?

Мишка. Мишка-шкряботушка.

Жабка. Жабка-скрекотушка. А ти хто?

Зайчик. А я зайчик – побігайчик. Пустіть і мене!

Автор. От уже їх троє. Коли це біжить лисичка.

Лисичка. А хто, хто в цій рукавичці?

(Відповідають: мишка, жабка, зайчик.)

Лисичка. А я лисичка – сестричка. Пустіть і мене!

Автор. Ото вже їх четверо сидить. А ж суне вовчик.

Вовк. А хто, хто в цій рукавичці?

(Відповідають: мишка, жабка, зайчик, лисичка.)

Вовк. Та я вовчик - братик. Пустіть і мене.

Автор. Уліз і той, уже їх п'ятеро. Де не взявся, - біжить кабан.

Кабан. Хро – хро – хро! А хто, хто в цій рукавичці?

(Відповідають: мишка, жабка, зайчик, лисичка, вовк.)

Кабан. А я кабан-іклан. Пустіть і мене!

Лисичка. Оце лихо! Хто не набреде, та все в рукавичку! Куди ж ти улізеш? Кабан. Та вже влізу, пустіть!

Лисичка. Та що вже з тобою робити. - йди!

Автор. Уже їх шестеро, уже так їм тісно, що й нікуди. Коли це тріщать кущі, лізе ведмідь.

Ведмідь. А хто, хто в цій рукавичці?

(Відповідають: мишка, жабка, зайчик, лисичка, вовк, кабан.)

Ведмідь. Гу – гу – гу! Як вас багато! А я ведмідь-набрідь. Пустіть і мене!

Лисичка. Куди ми тебе пустимо, коли і так тісно? Та вже йди, тільки скраєчку!

Автор. Уліз і ведмідь — стало їх семеро. Та так вже тісно, що рукавичка ось — ось розірветься. Коли це дід оглядівся, - нема рукавички. Він тоді назад — шукати її. Собачка побіг попереду і побачив — рукавичка лежить і ворушиться.

Собачка. Гав – гав – гав! А хто, хто в цій рукавичці?

Автор. Звірі налякалися і розбіглися. А собачка взяв рукавичку і дідові заніс.

VI. Підсумок уроку.

Фея. Ось і підійшла до кінця наша зустріч з "акторами". Давайте ще раз їм поаплодуємо.

Вчитель.

- Діти, заняття наше закінчується. Подякуємо Феї за те, що допомогла нам побувати в Палаці казок, подивитися одну із улюблених наших казок.
- Кому найкраще вдалося зіграти свою роль?
- Хто найбільш емоційно, розкуто, майстерно зобразив свого героя (Думки дітей)
- Отже, Олесю, Ваню, Наталю,... ми можемо назвати маленькими "зірочками" театрального мистецтва.

Усім я хочу побажати, щоб ніколи

Не лишав вас світ казковий.

Щоб ми з вами радо зустрічались

I завжди щиро усміхались.

Тема: В гостях казки «Лисичка і журавель». Ознайомлення із змістом, зустріч з персонажами.

Мета: Ознайомити дітей із змістом та головними героями української народної казки «Лисичка і журавель». Розвивати увагу, мислення, уяву. Вчити висловлювати власну думку, грамотно будувати речення. Збагачувати словниковий запас учнів. Вчити вміло підбирати кольори для розфарбовування героїв казки; працювати з шаблонами. Виховувати доброту, дружелюбність, охайність.

Обладнання: Ілюстрації до казки «Лисичка і журавель»; загадки, малюнки тварин, декорація лісової школи, шаблони.

Хід уроку

І. Організація класу

II. Повторення вивченого

 Діти, а чи були ви у лісовій школі? Давайте сьогодні попробуємо потрапити у лісову школу. Ось вона. Але ми будемо іти туди не самі. Відгадайте з ким.

Загадки: 1. З гілочки на гілочку стрибає, грається, спритна і проворна, а не птах

(Білка)

2. Влітку сіренький, а взимку біленький, довгі вуха має, швидко стрибає.

(Заєць)

3. По полю, по лісу гасає, Овечок хапає та всіх лякає.

(Вовк)

4. Живе в лісі хитра, дика Душить кури та індики.

(Лисиця)

5. Довгі ноги, довгий хвіст,

Прилетів - обід приніс

Смачних жабеняток

Для своїх маляток.

(Журавель)

— Молодці. Відгадали всіх тварин, що поспішають до лісової школи. Але вони кажуть, що приймуть нас у свою школу, тоді, коли ми виконаємо їхні завдання.

1. Завдання Білочки: Прочитати слова колективно, а потім скоромовкою

ЛЕЖИТЬ

ПОДРУЖИТИСЬ

БІЖИТЬ ДРУЖИТЬ ЖУРАВЕЛЬ РОЗКАЖІТЬ

2. Завдання Зайчика: На ялинках розвішені букви, скласти з них слова.

3. Завдання Вовка: Скласти речення за схемою.

Білочка живе у лісі.

Журавель ловить жабку.

4. Завдання Лисички: Зробити звуковий аналіз слів:

ЛИСИЧКА ЖУРАВЕЛЬ

5. Завдання Журавля: Відгадайте з якої казки?

...Я по коробу метений, Я на яйцях спечений, — Я від баби утік, Я від діда утік І від тебе утечу. (Колобок)

... Мишка-скряботушка, Жабка-скрекотушка, Зайчик-побігайчик. А ти хто? (Рукавичка)

... От і настав час урожай збирати.

Гукнув дід бабу, а баба внучку, а внучка...

(Ріпка)

- Молодці. Ви добре знаєте казки. Отже, тварини приймають вас у свою школу на заняття. Вчителем буде Мудра Сова. Вона познайомить вас з української народною казкою «Лисичка і журавель», а також буде вчити малювати за шаблоном лисичку і журавля.
- Діти, ви любите читати і слухати казки? Кожна казка чогось навчає. І чому буде вчити нас казка «Лисичка і журавель» ви дізнаєтесь коли послухаєте її. Отже, послухайте казку і скажіть чи можна назвати лисичку і журавля товаришами.

Вчитель читає казку.

Словникова робота.

Глечик – посудина.

- Чи можна назвати лисичку і журавля товарищами?
- Ні. А чому?
- Товариші повинні бути справедливими, добрими, щирими. Наш український народ славиться тим, що він дуже гостинний коли приймаєш гостей, то треба відноситись до них щиро, а не так, як лисичка до журавля.

Бесіда за змістом казки.

- Якою є лисичка?
- Хитра, весела, гарна, улеслива.
- А яким є журавель?
- Мудрий, врівноважений, вихований, спокійний.
- Чому журавель так поступив з лисичкою?
- Він вирішив її провчити.

Самостійне читання казки «Джмеликами».

Вибіркове читання.

- Прочитайте те місце, де лисичка запрошує журавля в гості.
- А тепер прочитайте, що вона наварила їсти.
- Добре, молодці.

Мудра Сова каже, що ви напевно потомилися. Давайте відпочинемо.

Фізкультхвилинка.

Дівчата

Я – лисичка, я – сестричка

Не сиджу буз діла Я гусятка пасла Полювать ходила

Хлопці

Я – журавлик довгоногий

По болоті ходжу.

Жабеняток налякаю На обід збираю

– Тихенько сідайте. Тим часом поки ми відпочивали Мудра Сова побувала у ваших альбомах. Подивіться, що там у вас появилось.

– Хлопці, що у ваших альбомах?

- У наших альбомах журавлики.
- А що у вас, дівчатка?
- У наших альбомах лисички.
- Отже, ми багато читали і говорили про лисичку і журавля, а тепер Мудра Сова буде вчити вас малювати їх за шаблоном.

Шаблон потрібно положити по середині листка і <u>не відриваючи</u> його обвести. А тоді будемо розмальовувати.

Давайте подивимось на лисичку, яким кольорами будемо її зафарбовувати?

(червоний, оранжевий, коричневий, синій)

- А тепер розглянемо журавля.

Журавель живий білий з чорними крильми. Отже нам треба червоний, сірий, чорний кольори.

Для того, щоб малюнок був гарним треба правильно його зафарбувати.
 Розминка пальчиків у повітрі.

III. Робота в альбомах.

Малювання за шаблонами (Журавля і Лисички)

IV. Підсумок уроку

- А тепер закривайте очі і уявіть, що ми повертаємось у клас з лісової школи. Мудра Сова задоволена вашою працею.
  - А що ж нового ви дізналися на занятті у лісовій школі?
- На згадку вам про це заняття Мудра Сова дарує вам подаруночки за хороше працю. Дякую усім. До зустрічі.

Тема: Підгтовча робота до інсценізації казки "Лисичка і Журавель" перевтілення у головних героїв

Мета: Розвивати творчі здібності, логічне мислення, увагу, мову дітей. Розвивати емоції, використовуючи ситуації позитиву радості, зацікавлення. Закріпити з дітьми зміст української народної казки. Вчити читати в особах, перевтілюватись у головних героїв. Виховувати до ближнього, гостинність доброту.

Обладнання: Малюнки до української народної казки "Лисичка і Журавель", чистомовки, скоромовки, загадки.

Хід заняття

І. Організаційний момент.

- Добрий день, діти!

Ви полюбите казки? Ми сьогодні перегорнемо сторінки казки. А якої ж казки?

Відгадаємо загадки

В темнім лісі проживає Довгий хвіст пухнастий має Їй на місці не сидиться Як зовуть її?

(Лисиця)

Довгі ноги, довгий ніс, Прилетів – обід приніс Смачних жабеняток Для своїх маляток?

(Журавель)

- Отже, герої казки лисиця та Журавель завітали до нас на заняття. Вони пропонують нам подорожувати до театру де ми зможемо навчитись виконувати ролі головних героїв казки, добре вивчити зміст казки, навчитись інсценізувати казку.
- Вирушаємо у подорож. Ми зустрічаємо багато завдань, які потрібно виконати.

Перше завдання:

Мовленнєва розминка

- 1. Артикуляційна зарядка
  - Вдихнути повітря через ніс, видихнути через ротик (губи трубочкою)
  - Дме легенький вітерець
  - Язиком почистити губки

2. Чистомовки

Жу-жу-жу- я тихенько посиджу Ми-ми-ми- ми рученьки помили Ра-ра-ра- у нас весела дітвора

3.Скоромовка

Заучуємо із дошки скоромовку. Хто швидше вивчить і розкаже

Журавель шукає броду

Жабенятко – скік у воду

Жук до жаби: - "Жу-жу-жу!

Журавлеві розкажу

4. Скоротити речення до 4 слів; 3 слів.

Лисичка варить Журавлеві смачну кашу

Лисичка варить журавлеві кашу

Лисичка варить кашу

5. Перестав слова у реченні.

Прийшов Журавлик до Лисички в гості

(Журавлик прийшов до лисички в гості.

До лисички в гості прийшов Журавлик)

- Добре діти, молодці. Гарно справились ми з рядом завдань. Отже ідемо далі.

II. Завдання "Пізнайки"

(Діти із довідкового бюро підготували для нас повідомлення.)

- Що визнаєте про життя Лисички?
- Що ви знаєте про Журавля?

(Діти розповідають)

- Добре молодці.

III. Завдання " Попрацюй над казкою"

Читання назви казки із складів

ЛИ X СИ I

ВЕЛЬ

ЧКА

PA

ЖУ

3. Читання казки дітьми (виразно за частинами)

Повторення значення слів:

Призволяйся – пригощайся

Розгнівилась - розсердилася

2. Вправи на розширення кута зору

ВГО*ЩУ ПРО*ЩЕНИЙ ДРІБ*НЕСЕНЬКО ПОДЯКУ*ВАТИ РОЗСЕРДИ-ЛАСЯ ГОСТИ*ННІСТЬ Молодці. Справились і з цим завданням добре. Вже потомились. Давайте відпочинемо.

Фізкультпауза.

У дорозі всі стомились, Адже добре потрудились. Тож давайте для розрядки Зробим кілька вправ зарядки. Раз! — підняли руки вгору; Два! — нагнулися додолу; Три! — повернулись вправо, вліво; На "чотири" — раз присіли. Похитали головою, Ще й притупнули ногою. Пальчиками провертіли І за парти тихо сіли.

IV. Завдання театральне

- А ось ми уже прийшли до театру.
- Діти, а чи знаєте ви що таке театр?

Театр – це приміщення, будинок в якому відбувається виставка.

- А чи хочете діти, ви побути акторами?
- Давайте спробуємо. Для цього потрібно дуже добре вивчити зміст казки.

Читання казки самостійно.

Бесіда за змістом

- З якими героями ви зустрілися в казці?
- Як ходить Журавель? А Лисиця? (імітація рухів)
- Як запрошувала Лисиця Журавля?
- А Журавель Лисичку?

Як вона його пригощала?

Вибіркове читання

- Зачитайте, як запрошувала Лисичка Журавля?
- Як їла Лисичка?
- А Журавель?
- Діти, на що сподівалися кожен із гостей прийшовши в гості до приятеля? (Що прийде у гості і добре попоїсть)
- А чи було так насправді?
- Як дякували герої один одному?
- Яким голосом говорила Лисичка? А журавель?

Гра "Хтоя"

Вправа виконується, як загадка в рухах. Для показу викликається один або два учні. Інші діти визначають хто це з героїв?

Читання казки в ролях з мімікою, рухами, інтонацією.

Переказ казки в ролях.

Творча робота в групах.

1 група Доберіть риси характеру Лисичці.

2 група Доберіть риси характеру Журавлеві.

3 група Спробуйте придумати продовження казки.

(На листках слова для першої і другої груп: чемність, улесливість, підлабузництво, винахідливість, доброта, вихованість, хитрість, щирість, ввічливість).

Перевірка виконання роботи в групах.

- Добре, діти, молодці. Давайте підведемо підсумок.
- Що ж вам найбільше сподобалося на занятті?
- Що нового ви дізналися для себе?

Розкажіть мамам і татам казочку, а на наступному занятті ми спробуємо показати виставу "Лисичка і Журавель" у нашому театрі.

- Дякую за творчу працю.

Тема: Інсценізація казки "Лисичка і Журавель" Урок доброти для Лисички. **Мета:** Розвивати в дітей увагу, мислення, уяву. Вчити виконувати ролі головних героїв: дотримуватися інтонації, імітувати рухи. Виховувати доброту, щедрість, повагу до ближнього.

Обладнання: Декорація хатинки, прислів'я, оголошення.

Хід заняття

І. Організаційний момент.

Казок країна чарівна. У гості вас чека вона. Отож часу не гайте, У подорож рушайте.

II. Мотивація навчальної діяльності.

(На дверях класу висить оголошення

"Якщо ти володієш засобами виразності, артистизму, маєш творчу уяву, можеш бути чесним, маєш витримку запрошуємо тебе в студію "Сонечко"")

- Дорогі діти, я пропоную провести це заняття в театральній студії "Сонечко". Чи звернули ви увагу на оголошення на дверях студії?
- Яку інформацію там отримали?
- Хто з вас хоче взяти участь у виставці?
- Це дуже цікава, хоч і нелегка справа.

Я дуже задоволена, діти, що ви всі бажаєте працювати творчо. Отож до роботи.

III. Мовна розминка

Проведемо мовну розминку. Актор повинен чітко й правильно вимовляти звуки, мати гарну дикцію.

- Подуйте на кульбабу
- Забийте язичком гол
- Злизуйте з губ мед

Читання прислів'я, їх роз'яснення.

Почитаємо весело
Почитаємо сумно
Почитаємо задоволено

Скласти прислів'я

та ва ке ту й для 7 5 2 4 9 10 ке я ння час ку ва ння 8 1 6 3 11 12 13

Яке частування, таке й дякування.

Про героїв якої казки вам нагадують ці прислів'я?

- Героїв казки "Лисичка і журавель"

Я – Лисичка, я – сестричка. Хитрувати маю звичку. Загубила свою казку. Підкажіть мені, будь-ласка Всі казки, звичайно, гарні, Я ж піду до... Журавля! Нагодую його смачно, Стану товаришувать, Хитрі звички я забуду, Звірів буду шанувать.

IV. Оголощення теми і завдань заняття

- Сьогодні ми з вами побуваємо у театрі "Сонечко" на прем'єрі казки "Лисичка і Журавель"

Просимо довідкове бюро повідомити нас про значення окремих слів Довідкове бюро

Прем'єра – це перша вистава казки у театрі

Сцена – це майданчик у театрі де відбувається вистава

Сценарій – твір за яким створюється вистава

Декорація – художнє оформлення спектаклю

Костюмер – робітник театру, який готує костюми для вистави.

V Робота над темою заняття

Програма вистави "Лисичка і Журавель" Дійові особи та виконавці:

Лвтор –

Лисичка -

Журавель -

- Сьогодні, актори нашого театру, запрошують вас переглянути казку "Лисичка і Журавель"

Вистава ϵ благодійною, тому замість квитка ви подаруєте свою посмішку, якщо вам сподобається у нашому театрі ми будемо дуже задоволенні.

Пам'ятайте, під час вистави не можна шуміти, ходити, викрикувати.

(Звучить музика) (Проходить вистава) *Автор:* Були Лисичка і Журавель. Отож зустрілися якось у лісі. Та такі стали приятелі.

Лисичка: Приходь до мене, Журавлику, приходь, лебедику. Я для тебе як для себе.

Автор: От приходить Журавель на ласкаві запросини. А Лисичка наварила каші з молоком, розмазала по тарілці і припрошує.

Лисичка: Пригощайся, Журавлику, пригощайся, лебедику.

Автор: Журавлик довгим дзьобом стук та стук по тарілці, а нічого на виходить, зате Лисичка лизь та лизь язичком, поки сама всю кашу чисто вилизала

Лисичка: Вибачай, Журавлику, що мала, тим тебе й приймала.

Журавлик: То спасибі ж. Приходь же, Лисичко, тепер до мене в гості.

Лисичка: А прийду, Журавлику, прийду, лебедику.

Автор: От уже Лисичка йде до Журавлика на гостину. А Журавлик наварив смачної страви, узяв і м'яса й картопельки покришив дрібненько і склав у глечик з вузькою шийкою.

Журавель: Пригощайся, люба приятелько, не соромся!

Автор: То Лисичка до глечика – голова не влазить. Вона сюди, вона туди, вона й боком, і ногою... Нічого не вдіє. А Журавель – дзьобом глечик. Помаленьку-помаленьку все поїв, що наварив.

Журавель: Оце ж вибачай, Лисуню, що мав, тим і приймав.

Автор: Ох і розгнівилася ж Лисичка, що й подякувати забула. Та від часу й не приятелює із Журавлями.

Вистава закінчилась. Дякуємо за увагу. Любі хлопчики й дівчатка! Закінчилась наша казка Ще ми вам хочемо побажати — Казок багато прочитати.

VI. Підсумок заняття

Гра "Мікрофон"

- А чи сподобалась вам казочка?
- Які риси потрібні розвивати, щоб бути артистом?

На кого з героїв ви хотіли б бути схожі? Чому?

- **Тема:** В гостях у казки «Колосок», зустріч з персонажами, ознайомлення із змістом віршованого тексту, побудованого за мотивами української народної казки «Колосок».
- Мета Ознайомити учнів із змістом віршованого тексту казки «Колосок», формувати уміння учнів визначати дійових осіб та давати їм характеристику. Розвивати мовлення дітей, навички виразного читання. Виховувати любов до праці, повагу до свого ближнього.

Обладнання: картки — анаграми; фішки для звукового аналізу слів; віршований текст української народної казки «Колосок»; зображення «Чарівного дерева»; індивідуальні картки.

Хід уроку

І. Організація класу.

Дзвоник всім нам дав наказ До роботи швидше в клас. Біля парти станем чемно, Хай мине час недаремно, Будем старанні усі Сядем на місця свої.

II. Мотивація навчальної діяльності.

 Розпочинаємо заняття, на якому будемо подорожувати по Країні Цікавої Казки, познайомимося з новими казковими героями. І саме вони навчать вас бути дружними, гостинними і працьовитими. А супроводжувати вас у подорожі будуть Казкова Фея і її сестра Квіточка – Семицвіточка.

Казкова Фея: Я, діти, Казкова Фея, добра чарівниця і знаю куди ви ідете. Але у країну Цікавої Казки потрапити нелегко.

Вам треба буде подолати ряд перешкод і показати, які ви дружні, сміливі, добрі, кмітливі. Ось вам чарівний клубочок, куди він покотиться, туди і ідіть. А супроводжувати вас буде моя сестра Квіточка — Самоцвіточка.

Запрошую вас у найправдивішу казку

У казку відкривається вхід через мить.

Із серцем відкритим без маски

У світ цей чарівний ступіть.

Вчитель

— Зачекайте, зачекайте! Діти! Для вас дорога кожна хвилина. Але справа у тому, що сьогодні до нашої школи прилетів лісовий поштарик дятел і передав нам листа у формі кленового листочка. Що ж у ньому написано?

«Милі дітки!

Ми зібралися на казковій галявині країни Казкарів. Чекаємо вас з нетерпінням. Від імені всіх ...»

Але, що це? Вітерець – пустунець розкидав букви підпису. Давайте

зберемо ці букви і дізнаємося від кого цей лист.

ИКЛСА ИТОКК МИЕНТШЯА
Лиска Котик Мишенята

ПИВІНК ОВКВ ЗЙАИЧК Півник Вовк Зайчик

— А чи знасте ви, діти, героями яких казок є ці звірята? (Казки «Котик і Півник», «Рукавичка», «Лисичка – сестричка і Вовк – панібрат»)

— Молодці, тоді все в порядку.

Вперед до жителів казкової галявини!

III. Повторення і закріплення вивченого

— Щоб наша подорож була успішною і цікавою, наповнимо наші рюкзаки незвичайним багажем – багажем знань. І Квітка – Семицвітка буде нагороджувати туристів, які багато знають, подарунками – барвистими квіточками.

Квітка – Семицвітка

- Ми ступимо на хвилясту стежинку і розпочнемо мовну розминку.
- І. Зупинка «Мовна розминка»
- 1) Артикуляційна зарядка
- Вдихаємо повітря через ніс; видихаємо через рот;
- дме легенький вітерець;
- подуйте на кульбабку.
- 2) Розчитка

Я

раз

Ми

були

давно

багато спасибі.

- Читаємо так, як стрибає жабка;
- Летить ворона (повільномовкою)
- Ніби щипає рак (чітко)
- 3) Скоромовка (зі слів учителя)

Захотілось зайцю зранку

З'їсти моркву до сніданку.

(Читаємо з відстукуванням ритму, весело, ніби зайчика доганяє вовк).

II. Зупинка «Перевірна»

 Ось бачимо, на узліссі, росте «Чарівне дерево», Казкова Фея одягла його у яскравий одяг. (На дошці зображення чарівного дерева, на якому прикріплені картки із словами).

А під деревцем нас уже чекає ... Відгадайте хто?

В нього ніс в сметані й ротик

Відгадайте, хто це? (Котик)

(Вибігає Котик і дає дітям завдання дітям)

Завлання 1

Вчитель (коментує)

 Прочитати на кольорових листочках «Диво – дерева» слова і скласти їх у речення.

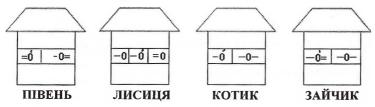
Просимо, ласкаво, казку, у. – Ласкаво просимо у казку.

Завдання 2

Гра «Заселимо будиночки»

— Довго гуляючи по лісі, Котик заблукав і не може відшукати свій будиночок, давайте допоможемо йому розселити цих звірят і знайти власний дім.

(На дошці прикріплені малюнки: Півня, Лисиці, Зайця, Котика, а в будиночках розміщені звукові моделі, дібрати правильно звукові моделі слів назв цих звірів).

Котик

 Дякую, вам, діти, ви успішно справилися із завданням, можете сміливо рушати далі.

III. Зупинка «Словотвірна»

Квітка – Семоцвітка

В темнім лісі проживає

Довгий хвіст пухнастий має,

Їй на місці не сидиться.

Як зовуть ії...? (Лисиця)

(Вибігає лисичка)

— А ось нове завдання – відгадати мою загадку.

Моя хата невеличка,

Хутряна ось ... (Рукавичка)

— Зі слова РУКАВИЧКА скласти якомога більше нових слів:

РУКАВИЧКА – рука, рукав, руки, рак, качка, курча, кава, крик, ручка...

— Молодці! Щасливої дороги!

Квітка – Семицвітка

— Ви вже, діти, стомилися. Давайте відпочинемо.

(Звучить фонограма «Спів пташок»)

Фізкультхвилинка

Руки вгору – погойдали

Це дерева в лісі.

Опустили, помахали -

Збив росичку вітер.

Руки в сторону - змахнули.

Летимо мов птахи.

Приземлились, відпочили.

Час і знов рушати.

Робота над новим матеріалом

IV. Зупинка «Цікавинка»

1) Загадка

Не князівської породи, а ходить у короні,

Не вершник, а зі шпорами,

Не сторож, а рано будить (Півник) – (Виходить Півник)

Півник прокинувся рано, позамітав подвір'я, а потім узявся до читання.

А метелик тим часом політав над словами і позбирав букви, що означають голосні звуки. Допоможіть Півникові прочитати слова.

2) Қавун

Вінок

Колосок

- Яке з цих слів Півник полюбляє найбільше? (Колосок)
- А чому?
- 2) Повідомлення відомостей про зернові культури.

Жито Колосок — зерно — борошно — хліб. Пшениця

3) Бесіда про бережливе ставлення до хліба.

V. Зупинка «Нова Казка»

Вчитель А щоб хліба вдосталь мати, Треба дружно працювати.

Квітка

— Я чарівна Диво – квітка,

Сумувати не дам діткам.

Розкажу про мищенят,

Що танцювали,

Працювати не бажали,

А у світі тому добре жити,

Хто з роботою вміє дружити.

Вчитель

- Сьогодні, ми з вами познайомимось із віршованою казкою «Колосок»
- 1. Читання казки вчителем
- Які дійові особи зустрілися вам у казці?

(Автор, Півник, Голосисте Горлечко, мишенята Круть і Верть)

2. Словникова робота

Плода – плід – результат будь – якої праці; урожай овочів і фруктів.

Пощастило - повезло, закінчилось успішно.

Млин – споруда, у якій перемелють зерно на борошно.

Діжка – дерев'яний посуд, у якому в давнину місили тісто.

Мудра вість - розумна порада.

Марнує - псує.

- 3. Напівголосне читання казки учнями.
- 4. Перевірка розуміння прочитаного за допомогою тесту
- 1) Де знайщов Півник колосок?
  - а) на полі;
  - б) у дворі;
- 2) Що треба було зробити з колоском?
  - а) обмолотити;
  - б) вилупити.
- 3) Куди відніс Півник зерно?
  - а) у дім;
  - б) до млина.
- 4) Що зробили із зерном?
  - а) тісто;
  - б) борошно.
- 5) Що пік Півник?
  - а) бублики;
  - б) пиріжки.
- 6) За що були покарані мишенята?
  - а) за заздрощі;
  - б) за ледарство.
- 5. Вибіркове читання
- Де жили мишенята з Півником?
- Куди повезе Півник колосок?
- Чому мишенята не погодились їхати до млина?
- Зачитайте питальні речення, окличні.
- Повчальні слова Півника.
- У тексті казки ϵ дуже багато прислів'їв, знайдемо їх...

Робота з прислів'ями:

- Хто рано устає, тому Бог дає.
- Без труда нема плода.
- Хто не робить, той не їсть!
- Робота всіх годує, а лінь лише марнує.
- 6. Робота над поліпшенням якості читання.

Читання «Ланцюжком»,

Читання «буксиром».

Гра «Вовк і заєць».

— Як ви, діти, думаєте для чого їх використав автор у казці? (Для того, щоб навчити мишенят бути працьовитими, дружними.)

V. Узагальнення вивченого

Квітка – Семицвітка

Ми, діти, успішно справилися із завданнями Півника. Отож продовжимо свій шлях.

VI. Зупинка - «Поетична»

Гра «Швидко слово називай, йому риму добирай»

Я мишка – шкряботушка

Сіренькі в мене ...(вушка),

Хвостик, як дротик,

Любить мене ...(котик).

(Виходять мищенята)

Я – Круть, а це мій братик Верть.

- А яку роботу ви вмієте робити?
- Ми тільки сидимо на печі і їмо калачі.
- Діти, дайте мудру пораду нашим мишенятам.
- Я думаю, що вони виправляться, коли допоможуть нам:

(Виправляти помилки у реченнях)

Робота в парах. На карточках.

У коси великі роги (кози)

Над синім морем літали майки (чайки)

Біля річки ніс очерет (ріс).

Ні білку сів дятел (на гілку).

Квітка

Ми дякуємо мишенятам за допомогу у завданні. Нас усіх поєднала дружба, доброта, кмітливість. А досягнуті знання нам помогли подолати всі труднощі і підійти до наступної зупинки.

Виходить Казкова Фея

Дорогі діти, ви успішно повертаєтесь додому.

Проте давайте пригадаємо, з якими казковими героями ви зустрілися?

- 1. В гостях якої казки побували?
- 2. Чим сподобалася вам ця казка?
- 3. Кому із героїв підходить цей вислів: «Хто любить трудитися, тому без діла не сидиться». (Півнику)
- 4. Чого ж нас навчає казка "Колосок"?

Ми з вами повинні добре вчитися, бути завжди уважними один до одного, милосердними, дружніми, працьовитими.

Такими щирими побажаннями я закінчую наше заняття – подорож.

На все добре, в добрий час!

Тема: Перевтілення у персонажів казки «Колосок» через добір інтонації, міміки, жестів.

Підготовча робота до інсценізації казки.

Мета Вчити інтонувати мову дійових осіб. Удосконалювати навички правильного і виразного читання. Розвивати уяву і фантазію, зв'язне мовлення учнів, артистичні здібності. Виховувати в учнів дружелюбність, працьовитість, силу волі.

Обладнання: Текст віршованої казки «Колосок» для сценарію, маски Півника і Мищенят, картки із завданнями.

Хід уроку

І. Організація класу.

Вчитель

I знову кличе дзвоник в клас,

Нові знання чекають нас.

Ми дуже любимо читати казку

То ж сідайте всі, будь ласка.

И. Актуалізація опорних знань.

- Діти, скажіть будь ласка, як ми потрапляємо в казку?
- Коли її слухаємо або читаємо. Під шелест сторінок з'являємося ми у тридев'ятій казковій державі. І радіємо, і слухаємо з добрими казковими героями.
- А ще коли малюємо: олівці, пензлики, фарби можуть оживляти будь яку казку за нашим бажанням. І виросте чудовий ліс, а між хмарами затанцює сонечко.
- А ще ми потрапляємо у казочку, коли сидимо у театрі або дивимось телевізор.

А ви мабуть дуже любите дивитись телевізор?

Тоді дайте відповіді на питання:

Як називається:

Той, хто слухає. (Слухач)

Той, хто дивиться. (Глядач)

Той, хто співає. (Співак)

Той, хто у футбол грає. (Футболіст)

Той, хто казки складає. (Казкар)

Ті, хто в театрі на сцені грають. (Актори)

— А ви, діти, хочете бути акторами? (Хочемо)

III. Повідомлення теми і мети заняття.

На сьогоднішньому занятті у нас ε можливість підготуватися до театральної вистави за мотивами української народної казки «Колосок».

Акторами цієї вистави може стати кожен із вас. Проте ви повинні пам'ятати:

Щоб актором гарним стати,

Треба кілька правил знати:

Поверніться, усміхніться,

Казці в очі подивіться.

Відтепер ви не Марійка,

Не Сашко і не Андрійко,

А царівна, дід та баба.

А ще може і кульбаба.

— Актори – це артисти, які на сцені повністю входять в роль головних героїв казок, відображають їхні характери, поведінку, життя.

Отже, сьогодні ми з вами будемо готуватися до інсценізації казки «Колосок», розвивати свої акторські здібності, навички виразного читання.

IV. Робота над новим матеріалом.

1. Мовленнєва зарядка.

Актори повинні багато читати, виразно і чітко вимовляти слова. Бо на сцені нас не тільки бачитимуть глядачі, а й чутимуть.

- а) вправи на дихання;
- б) Гра «Шифрувальники»

К...Л...С...К

Г...Л...С...СТ ... Г...РЛ...ЧК...— П...ВН...К

М...Ш...Н...Т... — КР...ТЬ ... В...РТЬ

3Н...ЙШ...В Т...НЦ...В...Л...;

в) Робота над скоромовкою.

Стоїть півень на току

У червонім чобітку

- Будем півника просити:
- Ходи жито молотити!
- Прочитати скоромовку з сумом, радістю, уявіть, що ви маленькі гномики, прочитайте.
- А тепер, велетні, як звучатиме ваш голос?
- 2. Робота над казкою
- 1) Повторення змісту
- За сценарієм, з якими героями ви зустрілися?
- Характеристика Півника (Працьовитий, дбайливий, відповідальний, добрий господар, уважний, швидкий, чуйний)

Мишенята (сонливі, ліниві, веселі, байдужі)

- Комбіноване читання казки з виділенням дійових осіб: Автор, Півник, Круть і Верть.
- 3) Коротка бесіда за змістом, вироблення акторських навичок.
- Яку роботу виконував Півник зранку?
- (Своєю піснею будив Мишенят і замітав подвір'я)
- Давайте передамо голосом, як співає Півник: «Ку ку ріку!»
- Передайте рухами, як ходить Півник, замітає двір.
- З яким настроєм треба читати слова Півника про знайдений колосок. (Радісно, із захопленням)
- Передайте мімікою і жестами сонливість мишенят.
- Як вони віднеслися до знахідки? (Глумливо)

- Чим любили займатися Круть і Верть у вільний час? (Танцювали і співали)
- Діти, нам також потрібно ще вивчити деякі танцювальні рухи.
- Розучування української народної пісні «Два півники».

Фізкультхвилинка

Ми тупаємо ногами,

Tуп - туп - туп.

Ми плескає в долоні,

Плесь, плесь, плесь

Ми руки піднімаємо,

Так, так, так.

Ми руки опускаємо

Так - так - так.

4) Гра «Відгадай хто я?»

Вправа виконується як загадка в рухах. Для показу викликається 1-2 учні. Інші визначають, хто це із героїв.

5) Хвилинка фантазії.

Робота в групах

- 1. Уявіть, що ви художник. Яку картину до казки ви намалювали 6? Фарбу якого кольору ви використали 6?
- 2. Уявіть, що ви композитор. Яку музику ви написали б до окремих епізодів казки?

Вступ; Півник замітає подвір'я; Мишенята розважаються, підстрибують; в кінці казки розходяться.

- 3. Уявіть, що ви костюмер. В який одяг ви б одягли наших героїв Півника і Мишенят?
- 4. Які декорації створив би декоратор?
- 6) Виразне читання казки в особах.

Автор, Півник, Круть і Верть.

V. Узагальнення і закріплення вивченого.

- Діти, скажіть, з яким настроєм розійшлися Півник і двоє мишенят? (Із сумним)
- Передайте за допомогою міміки обличчя це почуття суму, повернувшись один до одного.
- Чи приємно бачити вам своїх друзів сумними? (Hi)
- Тоді давайте поміркуємо разом, як можна продовжити казку так, щоб Півник і Мишенята знову подружилися, даруючи всім радість, втіху і тепло. (Висловлювання дітей)

VI. Підсумок заняття.

Молодці, дякую вам, діти. Я знаю що з вас виростуть справжні казкарі і хороші актори.

А зараз пограємо гру «Чарівна паличка».

- Які герої казки для вас стали прикладом у житті? Чому?
- Які риси характеру ви позичили б собі від Півника, від Мишенят?
- Чи подобається вам бути у ролі Півника, мишенят, автора.

- Які правила повинен запам'ятати актор?— Для того, щоб на наступний урок подивитися і підготувати виставу вам потрібно:
- 1) вивчити сценарій казки;
- 2) підготувати костюми та декорації.

- **Тема:** Урок театральна вистава за мотивами української народної казки «Колосок»
  - «Допоможемо Півникові повернути мишенят»
- Мета: Формувати та удосконалювати навички техніки та культури мовлення в процесі театрального дійства і розвивати акторські здібності учнів, дати їм можливість дітям отримати задоволення під час творчої діяльності. Виховувати працьовитість, чуйність, наполегливість.
- Обладнання: Афіша про виставу; оформлення дошки: плакат вивіска «Театральна студія «Диво»; декорація, завдання для групової роботи, ілюстрації.

Хід уроку

І Організація класу

Любі діти, у наш клас Завітали люди щирі, Привітайте в добрий час Гостей посмішкою й миром

- Добрий день!

II Повторення та закріплення вивченого

- Як живете ви малята? ось так, ось так!
- Як ви спали цілу нічку? ось так, ось так!
- А як мили біле личко? ось так, ось так!
- Як ви йдете на заняття? ось так, ось так!
- Як пустуєте з завзяттям? ось так, ось так!

Та сьогодні ми не будемо пустувати. Будем гостю зустрічати. Тож всідайтеся, будь ласка, Завітає до нас казка.

Казка

Вітаю вас дорослі і малі Я, Казка Мудра, хочу вам сказати, Що кожен з вас мене повинен знати Бо, кажуть, казка вчить на світі жити Добро та правду завжди боронити.

- Ласкаво просимо до нас, Мудра казочко. Наші учні дуже полюбляють читати цікаві казки і не лише читати, а й бути у ролі їх головних героїв. Тому на занятті театрального мистецтва ми вчимося інсценізувати казки.
- Дітки, давайте пригадаємо, які казки ви знаєте? (Діти називають ряд казок)
- Ось королева казка принесла з собою чарівну торбинку, де знаходяться загублені речі казкових героїв. Наше завдання:

відгадати з яких казок ці предмети, повернути їх володарям тоді, коли герой із відгаданої казки правильно продемонструє свої рухи. (рукавичка — мишці, тарілка — лисиці, колосок — півникові)

- Всі герої дуже вдячні, вам діти, за те що повернули їхні речі. Особливо зрадів Півник, бо дуже поспішав до театру на прем'єру вистави за мотивами української народної казки «Колосок». Він щиро запрошує взяти участь у цій виставі.

То ж вирушаймо...

Уявімо, діти, що ми йдемо і дихаємо свіжим, прохолодним, зимовим повітрям. Та щоб не застудитися потрібно вдихати повітря носиком, а видихати ротиком.

Давайте спробуємо:

Артикуляційна зарядка

- Вдихаємо через ніс, видихаємо ротиком (губки трубочкою)
- Покажемо губками як дме легенький вітерець; сильний.
- А тепер язичком почистимо свої зубки.
- Так непомітно ми прийшли до "Театральної студії "Диво". Тут ми будемо розвивати свої акторські здібності, гарну дикцію і готуватись до прем'єри вистави.

Щоб актором добрим стати

Правил треба кілька знати

А насамперед

Актор повинен чітко і правильно вимовляти звуки, мати гарну дикцію. Прочитаємо чистомовку

Ку-ку-ку - хто співа - "ку-ку-ріку!"

Ець-ець - це наш півник - співунець,

Ок-ок-ок - так він будить всіх діток,

Али-али-али – щоб всавали не проспали

- Молодці, ви дружно розчиталися і уже потоваришувалися. Тому по працюємо в групах.

Робота в групах

1 група "Читайлики"

Завдання: На одному подихові прочитати речення:

Знайшов Півник колосок, Змолов борошна візок.

2 група "Красномовці"

Завдання: Прочитати речення з різною інтонацією (розповідною, питальною, окличною)

Без труда нема плода.

3 група "Копіювальники"

Завдання: За допомогою виразу обличчя, передати почуття радості, суму, здивування, гніву.

4 група "Розумники"

Завдання: Прочитати і скоротити речення до 5-ти, 4-х, 3-х і 2-х слів.

Наталя читала маленькій сестричці казку "Колосок"

Діти ви успішно справилися із завданням. Пригадали, якими навичками повинен володіти актор. І вже декілька учнів нашого класу готові до показу вистави "Колосок".

Проте всім нам потрібно перейти до просторої зали. На дошці оголошень ми бачимо ілюстровану афішу про те, що 28 лютого о 11 год. 40 хв. відбудеться вистава за мотивами української народної казки "Колосок"

Дійові особи та виконавці:

Ведучий - Козачук Артем

Півник – Гайдучик Андрій

Круть - Арсенюк Андрій

Верть - Семенюк Оля

Режисер пост: Тетяна Федорівна

Муз. супровід: Василь Савич

Вистава є благодійною, тому замість квитка ви подаруєте нам і своїм друзям привітну посмішку.

Фізкультхвилинка

Встаньте, діти, посміхніться Землі нашій поклоніться За щасливий день вчорашній і до сонця посміхніться. А від сонечка, візьміть тепло Хай до друзів йде воно!

- Дякуємо, діти, а тепер просимо в залі Сидіти тихенько, Слухати гарненько, Щоб потім добре знати І відповідь правильну дати.

Інсценізація казки "Колосок" (Звучить музика, виходить ведучий) Ведучий: На зеленому горбочку, У вишневому садочку,

Стоїть біла-біла хата, І живуть в ній мишенята, Круть і Верть їх називати.

А з ними півник, Голосите горлечко, Він встає, як сходить сонечко...

(Виходять заспані мишенята)

Круть: І чого галасувати...

Може, я ще хочу спати...

Верть: (Позіха ϵ)

Все робота та робота Та й мені поспать охота

Круть: (вказуючи на Півника)

Вже у руки віник взяв

Хоч би трішки ще поспав.

Півник: Підмету ще двір як слід, А толі зварю обіл.

Бо ж відомо і здавна –

Без труда нема плода.

(Півник підмітає віником двір)

Півник: Ой, а що це? Колосок! Пощастило! Ну й деньок!

Гей, до мене мишенята! Час і вам попрацювати!

(Виходять невдоволені Мишенята)

Півник: Колосок ось!

Круть: (глумливо) Дивина! Півник: Хто поїде до млина? Верть: Ой, не я, нога болить...

Круть: В мене спина стала нить...

Півник: Добре, сам усе зроблю. Змолочу й в млині змелю.

(Півник виходить, а мишенята починають весело танцювати рухами під мелодію пісеньки "Два півники")

II дія вистави

(З'являється Півник з мішком на спині. Мишенята присідають за тином)

Півник: Де руки й охота,

Там справжня робота!

Круть і Верть! Місити тісто!

Круть: (встає з-за тину)

Ми не проти цього звісно,

Та потомлені такі, Що не здіймемо руки. (Півник махає рукою і йде до хати. Мишенята... 3 хати голос Півника)

Півник: Круть і Верть! Допоможіть

Пироги мені зліпить!

Круть Ой не я! Тільки не я!

Верть: Це робота не моя!

(Мишенята скачуть, пустують, танцюють. Муз. "Женчичок-бренчичок".

Раптом мишенята приносуватись) Круть: Верть, щось пахне дуже! Верть: Я така голодна, дуже!

(Виходить Півник. Він несе миску з пирогами, ставить на стіл, а Мишенята швидко до столу)

Півник: Не спішіть за стіл сідати.

Спершу хочу запитати,

Колосок хто змолотив?

Круть(голосно): Звісно, ти!

Верть(голосно): Ти це зробив!

Півник: Хто зерно у млин завіз?

Хто мішок додому ніс?

Круть(тихіше):Ти змолов...

Верть(тихо). Приніс додому...

Півник: А потому?

Тісто в діжі хто місив?

Пиріжки оці ліпив?

Круть(тихо). Ти, все ти...

Верть(тихо):Ліпив і пік...

Півник: Ну, а ви все скік та скік?

Що ж робили ви?

Мишенята(разом): Нічого...

Півник: Вам моя пересторога,

Якщо хочеш добре їсти

Працювати треба звісно.

Пам'ятайте мудру вість:

Хто не робить той не їсть!

Бо робота всіх годує,

Ну а лінь лише марнує.

Музика сумна (Засоромленні Мишенята виходять, а Півник сідає за стіл)

Ведучий:

Отак друзі й розійшлися Стали жити окремо. Як подумаємо добре Відповідь знайдемо Чому вони розійшлися, Чому разом не вжилися?

- Як видумаєте діти?

(Круть і Верть залишили Півникову хатку тому, що Півник не пригостив їх пиріжками?)

- А чому ж він їх не пригостив пиріжками? (Тому що Круть і Верть нічого не допомагали, а тільки бігали і стрибали).
- (Вони Півника не поважали, його труд не шанували).
- Ану, дітки, уважно подивіться на Півника, який у нього настрій? (Він сидить засмучений)
- А чому? (Він дуже переживає, що так сумно закінчилась казочка)
- А ви хочете допомогти Півникові повернути Мишенят? (Хочемо)

Тож давайте прочитаємо слова – риси характеру героїв і розподілимо. Визначимо, з кого все ж таки маємо брати приклад ми?

- Діти, на вашу думку хто із цих героїв може бути прикладом у вашому житті? (Півник)
- *Мишенята*: Ви з нас приклад не беріть Вірну дружбу бережіть!

(Беруться за руки, кланяються)

III. Підсумок заняття

- Вистава закінчилась, але не розходьтеся

Сьогодні у нас в гостях – кореспондент дитячої газети "Долоньки". Він хоче поспілкуватися з учасниками театральної студії.

Кореспондент:

- Пані Тетяно, скажіть будь ласка, чи сподобалась вам вистава? (Так, мені вистава дуже сподобалась)
- А чим саме?

(Тим, що у цій виставі ролі головних героїв виконували учні нашого класу)

- Пане Дмитре, гра якого актора вам сподобалась найбільше? (Мені найбільше сподобались Арсенюк Назарій і Семенюк Оля в ролі мишенят Круть і Верть)
  - А чому?

(Вони виразно розказували свої слова, гарно співали, правильно демонстрували рухи заспаних мишенят).

- А в кого іще ви, пане Андрію, хотіли б відмітити? (Мені сподобався Півник Гайдучик Андрій, тому, що він нас вчить бути працелюбними, добрими, дбайливими господарями.
- Пане Артеме, ви були у ролі ведучого. Скажіть, будь ласка, які правила повинен знати і виконувати акто?

(Актор повинен уміти чітко вимовляти звуки, виразно читати, правильно передавати свої почуття).

- Тетяно Федорівно, як на вашу думку, ваші учні успішно справилися із завданням?

Вчитель:

- Сьогодні ви, діти, молодці. З роботою справились усі. І мені хочеться вам побажати — будьте завжди уважними один до одного, милосердними, чуйними, добрими і працьовитими. Допомагайте батькам, меншим братикам і сестричкам, вмійте побачити того, хто потребує вашої допомоги.

Заняття закінчене. До побачення.

Використані джерела

- 1. Солтисюк Л.М. Збірник сценаріїв "Шкільні свята та розваги" 3 частина. Видавництво Астон Тернопіль, 2002р.
- 2. Українські народні казки К.: "Веселка" 1989р.
- 3. Л.Є. Яцента. Ігрові форми навчання першокласників. Тернопіль Астон, 2002р.
- 4. Н.О. Будна, В.І. Паронова. Дитячий театр казки. Тернопіль. Навчальна книга Богдан 2004р.
- 5. Н.О. Будна, З.М. Головко. Навчальний посібник в таблицях. Українські народні казки 1- 4кл. Навчальна книга Богдан, 2006р.
- 6. Демонстраційний матеріал. Казкові герої. Видавнитство "Ранок" 2005р., наочні посібники.
- 7. В.І. Хорунжий, Н.В. Пономаренко. Методичний посібник "Трударик".
- 8. Газета "Долонька" №5, 2000р.
- 9. М. Вашуленко, В. Вашуленко. Навчальний посібник. Супутник букваря.
- 10. Л.М. Тищенко. Тиждень казки в початковій школі (вкладка в журналі "Розкажіть онуку")
- 11. Журнал "Розкажіть онуку" №6,7-8, 2001р., №1-2, 2002р., №10, 2002р., №23-24, 2002р., № 5, 2003р., №3, 2004р., №16,17, 2005р., №22-23, 2005р., №21-22, 2006р., №23,24, 2006р.
- 12. М.І. Кальчук. Авторська програма елективного курсу основ театрального мистентва 1-4 класи

ЗМІСТ

Передмова
3. Поняття про казку як жанр фольклору. Типи казок11
4. Казкові прикмети: наявність вимислу, традиційні зачин і кінцівка, повтор, перемога добра над злом
 Зустріч з героями казки "Колобок"
6. Рятуємо Колобка. Колобок заховався – ігри з персонажем25
7. Інсценізація казки "Колобок"
8. В гостях у казки "Рукавичка". Зустріч з персонажами казки33
9. Перевтілення персонажів казки "Рукавичка"
10.Інсценізація казки "Рукавичка"39
11. В гостях у казки "Лисичка і Журавель". Ознайомлення зі змістом, зустріч з персонажами
12.Підготовча робота до інсценізації казки "Лисичка і Журавель", перевтілення у головних героїв
13. Інсценізація казки "Лисичка і Журавель". Урок доброти для Лисички
14. В гостях у казки "Колосок", зустріч з персонажами, ознайомлення зі змістом віршованого тексту, побудованого за мотивами даної казки
14-15. Перевтілення у персонажів казки "Колосок" через добір інтонації, міміки, жестів. Підготовча робота до інсценізації казки
16. Урок – театральна вистава з мотивами української народної казки "Колосок". Допоможемо Півникові повернути мищенят63
Використані джерела70

Для нотаток

-
65
4
•
_